

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА УНИОН У БЕОГРАДУ

Наставно-научно веће Правног факултета Универзитета Унион у Београду је на седници одржаној 16. марта 2026. године именовало Комисију за оцену испуњености услова за избор у научно звање **научни саветник** кандидаткиње **проф. др Сање Ћопић**, у саставу:

1. **Проф. др Слађана Јовановић**, редовни професор Правног факултета Универзитета Унион - председница комисије;
2. **Проф. др Виолета Беширевић**, редовни професор Правног факултета Универзитета Унион - чланица комисије;
3. **др Ивана Стевановић**, научни саветник у Институту за криминолошка и социолошка истраживања у Београду - чланица комисије.

Пријава кандидаткиње вреднује се према одредбама Правилника о стицању истраживачких и научних звања („Службени гласник РС“, број 159/2020).

Након увида у приложену стручну биографију проф. др Сање Ћопић, као и на основу анализе резултата остварене научно истраживачке активности и анализе осталих услова предвиђених Законом о научно истраживачкој делатности („Службени гласник РС, број 49/2019), Комисија Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета Унион подноси следећи извештај:

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име и презиме: Сања Ћопић

Година рођења: 22.1.1973.

Радни статус: запослена

Назив институције у којој је запослен: Универзитет у Београду-Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (од 15.09.2022.)

Претходна запослења:

- Институт за криминолошка и социолошка истраживања у Београду (као виша научна сарадница у периоду новембар 2016. – септембар 2022., научна сарадница у периоду јул 2011. – новембар 2016., истраживачица-сарадница у периоду јун 2002. – јул 2011. и истраживачица-приправница у периоду децембар 1995. - новембар 2000.).
- Института друштвених наука у Београду, Центар за правна истраживања, истраживачица-сарадница (новембар 2000. - јун 2002.).

Образовање

Основне академске студије: 1991-1995. године, Правни факултет Универзитета у Београду

Одбрањена магистарска теза: 24. септембр 2001. године, Правни факултет Универзитета у Београду

Одбрањена докторска дисертација: 11. октобар 2010. године, Правни факултет Универзитета у Ниш

Постојеће научно звање: виши научни сарадник

Научно звање које се тражи: научни саверник

Датуми избора, односно реизбора у стечена научна звања (укључујући и постојеће)
Научни сарадник: 13. јул 2011. године (Одлука Комисије за стицање научних звања Министарства просвете и науке РС бр. 06-00-75/336), област друштвених наука-право.

Виши научни сарадник: 30. новембра 2016. године (Одлука Комисије за стицање научних звања Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС бр. 660-01-00001/679), област друштвених наука-право.

Реизбор у звање виши научни сарадник: 29. септембра 2021. године (Одлука Комисије за стицање научних звања Министарства науке, технолошког развоја и иновација РС бр. 660-01-00001/1910), област друштвених наука-право.

Ванредни професор: 12. јул 2022. године (Одлука Већа научних области правно-економских наука Универзитета у Београду 02-03 бр. 61202-2761/2-22), ужа научну област Криминологија, прснологија и виктимологија.

Област науке у којој се тражи звање: друштвене науке

Грана науке у којој се тражи звање: право

Научна дисциплина у којој се тражи звање: кривично право

Назив матичног научног одбора којем се захтев упућује: МНО за право, економију и политичке науке

Стручна биографија

Образовање:

Основну школу и Другу београдску гимназију завршила је у Београду. Основне академске студије уписала је школске 1991/1992. године на Правном факултету Универзитета у Београду и исте завршила 20. новембра 1995. године са просечном оценом 9,63, чиме је стекла звање *дипл. правник*. Током студија била је стипендисткиња Фондације за развој научног и уметничког подмлатка. Школске 1995/1996. године уписала је последипломске студије кривичноправног смера на Правном факултету Универзитета у Београду. Академски назив *магистар правних наука* стекла је 26. септембра 2001. године одбраном магистарске тезе *Положај малолетних учинилаца кривичних дела у савременом материјалном кривичном праву* на Правном факултету Универзитета у Београду пред комисијом у саставу: проф. др Зоран Стојановић, проф. др Љубиша Лазаревић и проф. др Ђорђе Игњатовић (редовни професори Правног факултета Универзитета у Београду). Докторску дисертацију под називом *Ресторативна правда и кривичноправни систем* је одбранила 11. октобра 2010. године са одликом на Правном факултету Универзитета у Нишу, пред комисијом у саставу:

проф. др Слободанка Константиновић-Вилић (редовна професорка Правног факултета Универзитета у Нишу) и проф. др Миомира Костић (ванредна професорка Правног факултета Универзитета у Нишу) (коменторке), проф. др Мило Бошковић (редовни професор Правног факултета Универзитета у Новом Саду) и проф. др Драган Јовашевић (редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу), и тиме стекла академски назив *доктора правних наука*.

Радно ангажовање:

У Институту за криминолошка и социолошка истраживања у Београду запослила се као истраживач-приправник 15. децембра 1995. године, где је радила до новембра 2000. године када прелази у Институт друштвених наука у Београду, у Центар за правна истраживања. Јуна 2002. године враћа се на Институт за криминолошка и социолошка истраживања, на коме је радила до 14. септембра 2022. године у звању виши научни сарадник.

Од 15. септембра 2022. године запослена је на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију као ванредни професор за ужа научна област Криминологија, пенологија и виктимологија. Ангажована је на предметима на сва три нивоа студија: *Криминологија са малолетничком делинквенцијом, Виктимологија и Насиље над децом* (основне академске студије)¹; *Квалитативне методе у криминологији и виктимологији* (мастер академске студије) и *Истраживања у криминологији, виктимологији и друштвена реакција на делинквентна понашања* (докторске академске студије).

Др Сања Ћопић је једна од оснивачица Виктимолошког друштва Србије-ВДС (које је основано 12.11.1997. године). Од 1998. године је ангажована као истраживачица у овом удружењу, а од 2006. године је председница Управног одбора ВДС.

Од 2017. до септембра 2022. била је чланица Управног одбора Института за криминолошка и социолошка истраживања.

Од 2020. до септембра 2022. била је Председница Научног већа Института за криминолошка и социолошка истраживања.

Од школске 2022/2023. чланица је Већа за мастер и докторске студије, односно Већа за докторске и специјалистичке студије на Универзитету у Београду–Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију.

Од децембра 2024. године чланица је Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Универзитету у Београду-Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију (Одлука Наставно-научног већа факултета донета 17. децембра 2024. године, бр. Одлуке 3/241 од 19.12.2024.).

Професионално искуство:

¹Током академске 2022/2023., 2023/2024. и 2024/2025. била је ангажована према у то време важећој акредитацији и на предмету Жене и затвор на основним академским студијама.

Током досадашње три деценије научно-истраживачког рада, проф. др Ћопић је учествовала на више од 50 националних, регионалних и међународних истраживачких пројеката. Махом се радило о акционим, компаративним и експерименталним истраживањима. Досадашњи истраживачки рад кандидаткиње углавном је био везан за следеће теме: насиље над женама, насиље у породици, трговина људима, сексуално насиље, положај жена у затвору, службе за жртве, правна заштита жртава криминалитета, ресторативна правда, алтернативне санкције, родна равноправност, малолетнички криминалитет и друштвено реаговање на њега, високотехнолошки криминалитет, евидентирање криминалитета, миграције, избеглиштво и политика азила, и квалитет живота у затворима. Учествовала је у реализацији пројеката који су били усмерени на залагање за измене закона и праксе, подизање свести о различитим видовима криминалитета, правима жртава и ресторативној правди, промоцију истраживања и активизам. Поред тога, обављала је и консултантске послове. Била је предавачица на бројним семинарима, тренинзима и специјалистичким курсевима, који су били посвећени трговини људима, подршци жртвама, насиљу у породици, родној равноправности и родно базираном насиљу. Од 1995. до данас, самостално или у коауторству, објавила је 10 књига и преко 150 радова у домаћим и међународним научним часописима, уређеним књигама и тематским зборницима. Учествовала је на преко 70 научних и стручних скупова у земљи и иностранству.

У периоду на који се односи овај извештај, дакле, од избора у звање виши научни сарадник, проф. др Ћопић је била укључена на два истраживачка пројеката која су финансирана од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС, једном пројекту Фонда за науку (у оквиру програма Идеје) и три пројекта Универзитета у Београду-Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију. Поред тога, била је укључена у још 13 истраживачких пројеката у оквиру других организација, посебно Виктимолошког друштва Србије-ВДС, од чега 6 у периоду до реизбора у звање виши научни сарадник и 7 након реизбора, дакле, у последњих пет година.

Проф. др Ћопић је учествовала и дала допринос тимском раду и координацији на два научно-истраживачка пројекта финансирана од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС:

- *Криминал у Србији: феноменологија, ризици и могућности социјалне интервенције* (2011-2019), потпројекат Државна реакција у областима криминалитета у развоју – високотехнолошког и еколошког, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, шифра 47011.
- *Развој методологије евидентирања криминалитета као основа ефикасне контроле криминалитета и превенције* (2011–2019), Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Универзитет у Београду, шифра 179044.

У последњих пет година, односно у периоду након реизбора у звање виши научни сарадник, посебно се истиче ангажовање проф. др Ћопић на пројекту *PrisonLife projekat - Assessment and possibilities for improving the quality of prison life of prisoners in the Republic of Serbia: criminological-penological, psychological, sociological, legal and security aspects*, који су спровели Институт за криминолошка и социолошка истраживања и Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, а који је био подржан од стране Фонда за науку (у оквиру програма Идеје). Овај трогодишњи пројекат је реализован у периоду 2022-2024. године; руководитељка пројекта била је др Милена Милићевић, број пројекта: 7750249. Поред истраживачког рада, проф. др Ћопић је била руководитељка пројектног пакета који се

односио на комуникацију, дисеминацију и експлоатацију резултата и налаза пројекта (више о томе у делу извештаја о руковиђењу пројектима и подпројектима). Такође, у оквиру овог пројекта била је ангажована на обради и анализи података који су прикупљени у оквиру емпиријског истраживања квалитета живота осуђених лица у затворима у Србији, писању радова и саопштавању резултата истраживања на научним скуповима, уређивању једног зборника радова и писању докумената јавне политике. Као резултат рада на овом истраживачком пројекту издваја се следеће: др Ћопић је коауторка две књиге у категорији M42 (у једној је прва ауторка, у другој је друга); ауторка је једног поглавља у категорији M14; једног коауторског рада у категорији M23; једног рада у категорији M31; три коауторска рада у категорији M34; два документа јавне политике из категорије M123 (верификована одлуком Научног већа Института за криминолошка и социолошка истраживања) и коуредница једног зборника радова у категорији M18. Такође, у оквиру овог пројекта проф. др Ћопић је написала и неколико едукативних блогова везаних за жене у затвору и могућности примене ресторативне правде у затворима, који су доступни на <https://prisonlife.rs/blog/>, а који су били усмерени на подизање свести научне, стручне и опште јавности о проблемима осуђених лица. Учествовала је и у два подкаста у оквиру којих се такође говорило о положају жена у затвору у Србији (<https://prisonlife.rs/podkasti/>). То су, поред научних и стручних скупова и публикованих научних радова, били важни канали за дисеминацију резултата овог пионирског истраживања спроведеног у затворима у Србији.

Током 2024. и 2025. године била је укључена у реализацију три пројекта на Универзитету у Београду - Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију:

- *Специјална едукација и рехабилитација и инклузивно друштво*, руководитељка пројекта: проф. др Миа Шешум. У оквиру овог пројекта проф. др Ћопић је била ангажована као чланица програмског одбора научног скупа на коме су саопштени резултати истраживања спроведених током пројекта.
- *Савремене методе процене и третмана у специјалној едукацији и рехабилитацији и примена асистивне технологије*, руководитељка пројекта: проф. др Ивана Арсенић. У оквиру овог пројекта проф. др Ћопић се бавила истраживањем улоге вештачке интелигенције у трговини људима, посебно у домену врбовања жртава, али и њихове експлоатације, као и могућностима примене у домену превенције. Резултат рада на овом пројекту је коауторски рад у категорији M63.
- *Делинквенција деце и малолетника: превенција и друштвена реакција*, руководитељка пројекта: проф. др Милица Ковачевић. У оквиру овог пројекта, проф. др Ћопић је била укључена у истраживање малолетничких убистава на територији Београда у периоду 2013-2022. година. Истраживање је резултирало једним коауторским радом у категорији M45, који је објављен у зборнику радова који је настао у оквиру овог пројекта. Такође, проф. др Ћопић је коуредница зборника радова у категорији M49 насталог у оквиру овог пројекта.

Истичемо да је проф. др Ћопић именована за руководитељку истраживачког пројекта под називом *Развојне сметње и поремећаји понашања: мултидисциплинарни приступи превенцији, интервенцији и рехабилитацији*, који се реализује на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију од 24.02. до 31.12.2026. године (више о томе у делу извештаја у коме су подаци о руковођењу пројектима и подпројектима).

Међу осталим истраживачким пројектима, који су реализовани у оквиру других организација током периода на који се односи овај извештај, и то у првом периоду након избора у звање виши научни сарадник (до реизбора), посебно се издвајају: истраживање служби за подршку жртвама у Србији (2017), истраживање насиља у партнерским и породичним односима над Ромкињама у Србији (2017-2018), компаративно истраживање система помоћи и подршке жртвама криминалитета у одабраним земљама Балкана (2018-2019), истраживање ставова стручњака и стручњакиња у Србији о родној равноправности и родно заснованом насиљу (2018-2019), компаративна студија о ставовима студената према кажњавању и према лезбејкама и геј мушкарцима (2018-2019), истраживање дискриминације и других повреда права жена у области рада и запошљавања (2020-2021), која су реализована у оквиру пројеката Виктимолошког друштва Србије.

Након реизбора у звање виши научни сарадник, дакле, током последњих пет година, издваја се још неколико истраживачких пројеката на којима је проф. др Ћопић била ангажована у оквиру других организација, пре свега Виктимолошког друштва Србије:

- Истраживање распрострањености, структуре и карактеристика сексуалног насиља над студентима на факултетима у Србији, које је спроведено у оквиру пројекта *Сексуално насиље на универзитетима у Србији: Подизање свести и развијање иновативних механизма за подршку жртвама*, SVRI (Sexual Violence Research Initiative) and World Bank Group Development Marketplace Award for Innovation in the Prevention and Response of Gender Based Violence 2020(2020-2022).
- Истраживање недозвољене трговине оружјем и вршења насилних кривичних дела употребом оружја у Србији, у оквиру пројекта *TARGET - Illicit firearms trafficking and gun violence in Europe* (Трговина оружјем и њен утицај на насиље извршено ватреним оружјем у Европи), који су спровели Фламандски мировни институт (Белгија) и Институт за безбедност и глобална питања Универзитета Лајден (Холандија) (The Flemish Peace Institute i Leiden University's Institute of Security and Global Affairs), а финансира Европска комисија, у оквиру ког је др Ћопић била ангажована као главна истраживачица и координаторка истраживачког тима за Србију (2020-2021).
- Истраживање рада група за координацију и сарадњу у спречавању насиља у породици, које је спроведено у оквиру пројекта *Јачање капацитета и подршка групама за координацију и сарадњу у одговору на насиље у породици и друге облике родно заснованог насиља*, део програма Зауостављање насиља над женама на Западном Балкану и у Турској: Примена норми и промена свести, који финансира Европска унија и имплементира UN Women(2021-2022).
- Истраживање услуга подршке за жртве насиља у породици уз употребу ватреног оружја, које је спроведено у оквиру пројекта *Анализа услуга подршке жртвама насиља уз употребу ватреног оружја на Западном Балкану*, које је део већег пројекта који спроводи Програм Уједињених нација за развој (UNDP-SEESAC IPA/2021/425-067), а који носи назив „Подршка за јачање борбе против илегалног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем (SALW) на Западном Балкану” (2024).
- Истраживање које је имало за циљ мапирање потреба жртава масовних виктимизација злоупотребом ватреног оружја и ресурса за подршку, које је спроведено у оквиру пројекта *Интегрисани одговор на масовну виктимизацију и инциденте злоупотребом ватреног оружја*, који је део пројекта UNDP *Reduce Risk – Increase Safety III* (2025).

- Истраживање које је било усмерено на брзу процена имплементације Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији за период 2020-2025. године, у оквиру пројекта UNDP *Ending Violence-Empowering Change/Reduce Risk-Increase Safety III* (2025).

У свим напред поменутих истраживањима, проф. др Ћопић је радила на развијању методологије истраживања, обради и анализи података и писању делова истраживачких извештаја. Налази ових истраживања су публиковани у књигама и чланцима и представљани на научним конференцијама, о чему више информација следи у овом извештају. Поред тога, проф. др Ћопић је руководила неким од напред поменутих истраживања и координирала рад на прикупљању података, о чему је више информација дато у делу извештаја о руковођењу пројектима и радним задацима.

Поред истраживачких, издвајају се и два пројекта усмерена на залагање за унапређење положаја жртава родно засноване дискриминације и насиља, на којима је проф. др Ћопић била ангажована у оквиру Виктимолошког друштва Србије у периоду на који се избор односи, и то:

- *Препознај родну дискриминацију, препознај повреду права у области рада и запошљавања! Reaguj!*, који је реализовало Виктимолошко друштво Србије као део Акције: 'Унапређење радних права жена', финансиране од стране Европске Уније и кофинансиране од стране шведске Агенције за сарадњу и развој (2020-2021).
- *Залагање за права жртава родно базираног насиља уопште и посебно насиља у породици, на радном месту и у образовним институцијама*, који финансира организација Kvinna till Kvinna(2022-2026) (као руководиоатеља пројекта, па више информација има у делу извештаја о руковођењу пројектима и радним задацима).

У периоду на који се односи овај извештај, кандидаткиња је, заједно са проф. др Весном Николић-Ристановић, била ангажована од стране Заштитника грађана РС за писање извештаја под називом „Ресторативни приступи у примени алтернативних санкција и извршењу казне затвора у Србији“ у оквиру пројекта „Јачање капацитета Заштитника грађана за законодавне иницијативе кроз сарадњу са организацијама цивилног друштва“ (2015-2017).

У току извештајног периода кандидаткиња је учествовала на 9 националних и 26 међународних научних скупова, на којима је представљала резултате истраживачких и других активности на којима је била ангажована. Када су у питању међународни научни скупови, у периоду на који се односи овај извештај посебно се истиче редовно учешће проф. др Ћопић на годишњим конференцијама Европског удружења за криминологију (*European Society of Criminology*) и Виктимолошког друштва Србије-ВДС.

Поред истраживачких пројеката, проф. др Ћопић је била ангажована и као експерткиња и консултанткиња од стране Мисије ОЕБС у Србији, Агенције УН за родну равноправност и оснаживање жена (UN Women)и Програма УН за развој(UNDP):

- Током 2018. године, др Ћопић је била ангажована од стране Мисије ОЕБС у Србији као експерткиња за припрему студије о реализацији права жртве на превођење у кривичном поступку у пракси у Србији. Ова активност је била део ширег пројекта под називом *Поддршка жртвама и сведоцима кривичних дела у*

Србији, који је спровело Министарство правде РС у сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији и уз подршку Европске уније. Студија је, из друге материјале настале у оквиру пројекта, коришћена приликом припреме прве Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела за период 2020-2025.

- Током посматраног периода, др Ћопић је три пута била ангажована од стране Агенције УН за родну равноправност и оснаживање жена (UN Women) као национална консултанткиња за подршку Координационом телу за родну равноправност у праћењу и извештавању о примени Националног акционог плана за родну равноправност за период 2016-2020. (*National Consultant to support the Coordination Body for Gender Equality in monitoring and reporting on the implementation of the National Action Plan for Gender Equality 2016-2020*) (децембар 2018.-март 2019., јануар-март 2020. и јануар-фебруар 2021.).
- Током 2024-2025. године др Ћопић је била ангажована као консултанткиња за развијање методологије и спровођење истраживања које је имало за циљ развијање на доказима заснованих препорука за ефикасније спречавање и смањење ризика од насиља у породично-партнерском контексту употребом оружја, које је спроведено у оквиру пројекта UNDP *Reduce Risk – Increase Safety III*.

Комисија истиче и значајан допринос кандидаткиње у раду радних група за предлагање нових законских решења, израду стратешких докумената, праћење преговора у процесу придруживања Србије ЕУ и меморијализацију страдања у ООШ „Владислав Рибникар“ у Београду 3. маја 2023. године:

- Била је чланица Радног тела за праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина, именована одлуком Владе Републике Србије 05 број 02-8006/2017 од 25. августа 2017. године („Службени гласник РС“, бр. 80 од 29. августа 2017., (одлука је у прилогу)).
- Као представница Виктимолошког друштва Србије учествује у раду Радне групе задужене за праћење преговора у поглављима 23 и 24 у оквиру Националног конвента о Европској унији (НКЕУ).
- Почетком 2021. била је ангажована од стране Програма УН за развој (УНДП) као експерткиња у оквиру процеса израде *Стратегије за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. године*, коју је Влада Републике Србије усвојила 22. априла 2021. године.
- Чланица је Радне групе за успостављање меморијалног центра у знак сећања на жртве масовног убиства у Огледној основној школи „Владислав Рибникар“ у Београду (Одлука Владе РС 05 број 02-2049/2024 од 8. марта 2024. године, (одлука је у прилогу)).

Учествовала је током посматраног периода у раду програмских одбора 12 националних и међународних научних скупова, а била је и чланица организационих одбора 7 научних скупова. Када је у питању учешће у програмским одборима научних скупова, посебно се издвајају међународни скупови у организацији Светског виктимолошког друштва (World Society of Victimology), Универзитета у Београду-Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, Виктимолошког друштва Србије-ВДС и Института за криминолошка и социолошка истраживања.

Током посматраног периода, кандидаткиња је била укључена и у израду неколико практичних водича за заштиту права жртава криминалитета, дискриминације и повреде права у области рада и запошљавања:

- Водич за заштиту жена од родно засноване дискриминације и повреда права у области рада и запошљавања (2020), Београд: Виктимолошко друштво Србије (http://www.vds.rs/File/VodicKaoKnjiga_2020.pdf).
- Водич кроз поступке за заштиту права жртава родно засноване дискриминације и насиља пред независним телима у Србији (2019), Београд: Виктимолошко друштво Србије (<http://www.vds.rs/File/VodicKrozPostupke.pdf>).
- Водич за жртве кроз кривичноправни систем Србије (2018), Београд: Виктимолошко друштво Србије (<http://www.vds.rs/File/VodicZaKrivicnopravniSistem.pdf>).

Чланство у асоцијацијама и друштвима

- Од 1997. је чланица Виктимолошког друштва Србије (од 2001. до 2006. – Генерални секретар Виктимолошког друштва Србије, од 2006. – председница Управног одбора Виктимолошког друштва Србије)
- Од 2005. је чланица Европског форума за ресторативну правду
- Од 2007. године је чланица Секције за криминологију Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу; од 2024. чланица Управе Секције
- 2021-2024. - чланица World Society of Vicitmology's Communications Committee.
- Од 2024. – чланица World Society of Vicitmology's Standards and Norms Committee.

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНЕ АКТИВНОСТИ

Анализа научноистраживачког рада кандидаткиње проф. др Сање Ћопић показује тематску разноврсност њеног теоријског интересовања, посебно у области криминологије, виктимологије и пенологије, с једне, и кривичног (материјалног, процесног и извршног) права, с посебним фокусом на малолетничко кривично право и теоријско уобличавање и презентовање домаћој научној и стручној јавности концепта ресторативне правде, са друге стране. Научноистраживачки рад проф. др Ћопић је у вреднованом периоду за избор у звање био усмерен у четири доминантна правца:

- Квалитет затворског живота, с фокусом на положај и права осуђеница и програме за рад са њима
- Правна заштита жртава криминалитета, с фокусом на жртве родно заснованог насиља
- Деца и малолетници као жртве и као учиниоци кривичних дела и друштвени одговори
- Могућности и изазови примене ресторативних приступа

Квалитет затворског живота, с фокусом на положај и права осуђеница и програме за рад са њима

Значајан део научноистраживачког рада др Ћопић био је усмерен на квалитет живота осуђених лица у Србији. Посебан фокус током посматраног периода био је на истраживању положаја и права осуђеница у Казнено-поправном заводу за жене у Пожаревцу, као јединој установи у Србији у којој жене издржавају казну затвора, истраживању квалитета живота жена у затвору и квалитативној анализи програма за жене које се налазе на издржавању казне затвора, укључујући програме који имају за циљ оснаживање осуђеница за превазилажење трауматичних искустава и изградњу и

јачање капацитета за конструктиван одговор на различите изазове након отпуштања са издржавања казне, у чијем развијању и имплементацији је кандидаткиња учествовала. Како су показала истраживања, оснаживање жена кроз овакве програме је важно за спречавање поврата, с једне, и за превенирање виктимизације ових жена, са друге стране, јер су, у одсуству одговарајућег пост-пеналног прихвата и помоћи, након изласка из затвора оне посебно рањиве, што је битно ако се у обзир узме веза између виктимизације жена и њиховог криминалног понашања. Посебан допринос овом правцу научноистраживачког рада дала је у оквиру PrisonLife пројекта, који су спровели Институт за криминолошка и социолошка истраживања и Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, а који је био подржан од стране Фонда за науку (у оквиру програма ИДЕЈЕ), у коме је фокус истраживања др Ћопић био првенствено на квалитету живота жена у затвору, о чему више података има у делу извештаја о доприносу научноистраживачком правцу. Ангажовање др Ћопић у оквиру овог правца научноистраживачког рада, посебно PrisonLife пројекта је, између осталог, резултирало двома коауторским књигама М42, једним радом у часопису М23, једним пленарним излагањем М31, два рада М34, једним поглављем у књизи М14 и уређивањем зборника радова М18.

Правна заштита жртава криминалитета, с посебним фокусом на жртве родно заснованог насиља

Значајан део научноистраживачког рада др Ћопић је био усмерен на анализу развоја виктимологије и правне заштите жртава криминалитета у Србији, како уопште, тако и жртава родно заснованог насиља и дискриминације посебно, укључујући жртве насиља у породици, сексуалног насиља, насиља на радном месту и слично. Важан допринос дала је развијању методологије и спровођењу истраживања сексуалног насиља над студентима на факултетима у Србији, које је било акционог карактера и које је, између осталог, резултирало програмом обуке за јачање капацитета запослених и студената на факултетима за одговор на сексуално насиље, у чијем развијању и потом имплементацији је др Ћопић учествовала. Значајно место у овом сегменту рада имају истраживања служби за жртве криминалитета у Србији и на Западном Балкану, и то како за жртве уопште, тако и за подршку жртвама инцидента који укључују злоупотребу ватреног оружја посебно. Додатно, у овом правцу научноистраживачког рада, значајно место имају истраживања везана за криминолошке и виктимолошке катактеристике фемцида и могућности правне заштите од насиља у породици злоупотребом ватреног оружја те превенцију фемцида. Фокус у овом домену био је и на испитивању ставова студената о ЛГБТИ популацији, као и испитивање ставова стручњака у различитим системима о родној равноправности, што је важан основ развијања и реализације обука за стручњаке, посебно у систему социјалне заштите, како би одговор на различите облике насиља над женама, децом и другим посебно рањивим категоријама био увременењен и ефикасан те осигурао бољу заштиту. Комисија посебно истиче усмереност истраживачког рада на мапирање потреба жртава масовних виктимизација у Србији и постојећих ресурса за подршку, што је актуелно с обзиром на масовна убиства која су погодила Србију почетком маја 2023. године. У оквиру овог истраживања је развијен и читав сет препорука за унапређење интегрисаног одговора на масовне виктимизације, које треба да укључе и сегмент непосредне и дугорочне подршке жртвама. Оно што се нарочито уочава је да сва ова истраживања резултирају у једном делу обукама за јачање капацитета различитих категорија циљних група за рад са жртвама, а, са друге стране, препорукама за реформе закона и праксе те развијање јавних политика усмерених на бољу правну и институционалну заштиту жртава криминалитета. То овим истраживањима, као и у другим сегментима

научноистраживачког рада кандидаткиње даје акциони карактер. Овај правац научне активности др Ћопић је резултирао, квантитативно посматрано, највећим бројем (ауторских и коауторских) радова: три рада М14, један рад М22, један рад М33, двадесет радова М34, по два рада М42, М45, М51, М51, М63 и две уређене књиге М49.

Деца и малолетници као жртве и као учиниоци кривичних дела и друштвени одговори

Трећи правац научноистраживачког рада био је усмерен на малолетничко кривично право и различите феноменолошке и етиолошке димензије криминалитета малолетника и виктимизације малолетних лица, односно деце (у смислу Конвенције УН о правима детета). У овом контексту, кандидаткиња је била усмерана на истраживање обима и структуре делинквентног понашања и виктимизације малолетних лица, примену васпитног налога поравнање са оштећеним, криминолошку, виктимолошку и криминалополитичку анализу малолетничких убистава у Београду у периоду од десет године. Посебно је значаја њен допринос дискусији о снижавању старосне границе кривичне одговорности, као питању које се актуелизује увек након трагичних догађаја, као што је било масовно убиство у ООШ „Владислав Рибникар“ у Београду 3. маја 2023. године. Бавећи се потоњом темом, кандидаткиња је јасно и аргументовано заузела став против снижавања старосне границе за кривичну одговорност малолетника, указујући на далеко значајнији рад на превенцији криминалитета малолетника, али и на раном откривању фактора ризика и јачању протективних фактора, како би се превенирало криминално понашање малолетника, али и деце која нису кривично одговорна. У том смислу, кроз радове је дала допринос дискусији о могућностима ресторативне правде, примени постулата позитивне криминологије и позитивне виктимологије и концепта позитивног развоја, те позитивне правде у контексту малолетничког правосуђа. Поред тога, један део овог правца односио се на бављење децом, односно малолетним лицима као жртвама различитих облика виктимизације, укључујући посебно рањиве категорије деце, као што су деца мигранти и избеглице. Научноистраживачки рад у оквиру овог правца резултирао је са по два рада М31, М34 и М44, и по једним М32, М52, М51 и М45, као и једном уређеном књигом М49.

Могућности и изазови примене ресторативних приступа

Истражујући могућности и изазове у примени ресторативних приступа, кандидаткиња је трасирала свој пут за изучавање концепта ресторативне правде, различитих ресторативних приступа и могућности њихове примене, како унутар кривичноправног система, с фокусом на малолетне учиниоце кривичних дела, тако и ван њега. Посебан фокус ставља на испитивање могућности примене ресторативних приступа у институцијама за извршење кривичних санкција, што може да буде од значаја за третман осуђених лица, припрему за излазак на слободу и да допринесе лакшој реинтеграцији, а што је предуслов за спречавање рецидива. Са друге стране, испитивала је и анализирала могуће домете ресторативних приступа у бављењу конфликтима у пост-конфликтном друштву, које су засноване на налазима претходно спроведених акционих истраживања о могућностима примене ресторативних модела трансформације конфликта у мултикултуралном контексту Србије. Овај правац научноистраживачког рада је резултирао са три рада М13, два рада М14, четири рада М34 и једним радом М51.

Поред ова четири доминанта правца у научноистраживачком раду током посматраног периода, уочава се да су у фокусу др Ћопић биле и друге теме, као што су алтернативне кривичне санкције, евидентирања криминалитета, заштита миграната,

азилни систем и управљање илегалним миграцијама као безбедносним ризиком и слично.

3. ПРИКАЗ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ РЕЗУЛТАТА

У овом делу је дат преглед најзначајних радова др Ћопић из сваког од праваца њеног научноистраживачког рада.

Ћопић, С., Стевановић, И., Вујичић, Н. (2024) *Квалитет живота у затворима у Србији: норма, пракса и мере унапређења*, Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања – М42

У овој књизи су приказани и анализирано налази истраживања квалитета затворског живота осуђених лица у затворима у Србији. Главни циљ истраживања био је утврђивање квалитета затворског живота у затворима у Републици Србији, уз процену могућности за његово побољшање, са посебним освртом на криминолошко-пенолошки, психолошки, социолошки, правни и безбедносни аспект. Истраживање је спроведено у пет казнено-поправних завода у Србији: у четири завода у којима казну затвора извршавају осуђена лица мушког пола - КПЗ у Сремској Митровици, КПЗ у Нишу, КПЗ у Пожаревцу – Забели и КПЗ у Београду, и у једином КПЗ за жене у Србији. Истраживање је спроведено на узорку од 650 осуђених пунолетних лица, што је чинило 12,7% од укупног броја лица која су у моменту испитивања била на издржавању казне затвора у у заводима који су обухваћени истраживањем. Истраживање је показало да је, и поред значајних помака у систему извршења казне затвора и поступању према осуђеницима у Републици Србији, укупна процена квалитета затворског живота на скали од један до десет релативно ниска - 4,41, при чему је више од половине испитаника дало оцену која је испод просека. Око једне трећине испитаника (32,3%) позитивно је оценило квалитет затворског живота. Резултати показују релативно позитивно искуство испитаника када је у питању димензија *услови живота у затвору и контакт са породицом* – просечна оцена је 3,45 на нивоу целог узорка. Ово је уједно димензија која је на нивоу свих завода обухваћених истраживањем оцењена највишом просечном оценом, што се чини посебно важним у процесу ресоцијализације и припреме осуђених за излазак на слободу. Зато је важно улагање додатних напора да се осуђеним лицима осигура редован контакт са породицом и другим лицима у спољном свету која могу позитивно да утичу на третман, али да имају важну улогу и у процесу постпеналног прихвата и помоћи, што је такође значајно за одустајање од криминалих активности, те спречавање поврата. Релативно позитивно искуство, посматрано на нивоу свих завода укључених у истраживање, бележи се у погледу димензије *безбедности*. Нешто лошије, али опет релативно позитивно искуство испитаника се бележи када су у питању димензије *хармонија и добробит, благостање и развој*. То упућује на закључак да је потребно уложити додатне напоре да се у заводима обухваћеним истраживањем ствара окружење које ће, са једне стране, доприносити унапређењу међуљудских односа (између самих осуђеника и између осуђеника и запослених), пружању помоћи и подршке осуђеницима и већем степену бриге, поштовања и уважавања њихових потреба, различитости и слично, а са друге стране, помоћи осуђеницима у процесу личног развоја, трансформације и припреме за излазак на слободу. Испитаници показују релативно негативно искуство када је у питању димензија *професионализам*: на нивоу целог узорка професионализам је једина област која се налази испод граничне вредности прихватљивости (2,92). Ова димензија захтева посебну пажњу и рад на

имплементацији практичних мера које ће бити усмерене на унапређење професионализма запослених, транспарентности рада затвора и уважавања осуђеника као појединаца, бољој организацији, доследности и правичности у поступању према осуђеницима. Унапређење димензије професионализма је уједно и предуслов унапређења других повезаних димензија, пре свега димензија хармоније и добробити, благостања и развоја, тако да димензија професионализам свакако посредно утиче и на успех или неуспех ресоцијализације и одговарајуће припреме осуђених лица за каснији живот на слободи без враћања криминалном понашању. Међутим, један од кључних изазова у систему извршења кривичних санкција у Србији је пренасељеност казнено-поправних завода и преоптерећеност запослених. Зато се неопходним чини даљи рад на промовисању шире примене алтернативних санкција како би се смањила пренасељеност завода. Уз то, неопходно је улагање додатних напора да се повећа број запослених у установама за извршење казне затвора, посебно у службама за третман и обезбеђење, али и да се осигура њихова боља позиција, друштвена видљивост и континуирана едукација, што све скупа доприноси унапређењу професионализма, а онда и других димензија квалитета затворског живота.

Стевановић, И., Ћопић, С., Вујичић, Н. (2025) *Жене у затвору у Србији: Међународни стандарди, национално законодавство и квалитет живота*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања – М42

У овој књизи су приказани и анализирани налази истраживања квалитета затворског живота у КПЗ за жене у Пожаревцу, које је спроведено у оквиру PrisonLife пројекта. Главни циљ истраживања био је да се утврди како осуђенице оцењују квалитет живота у затвору с посебним освртом на криминолошко-пенолошки, психолошки, социолошки, правни и безбедносни аспект, и то квалитет затворског живота укупно и три димензије овог концепта посебно: професионализам, хармонија и безбедност. Истраживање је обухватило и разлике у доживљају квалитета затворског живота, укупно и у оквиру три посматране димензије, од стране осуђеница у односу на социодемографске, криминолошке и пенолошке карактеристике. Подаци су прикупљани путем испитивања, примерном анкете, а за прикупљање података коришћен је упитник под називом *Мерење квалитета затворског живота* и то адаптирана верзија на српском језику. Студија о квалитету живота жена у затвору је спроведена на узорку од 91 жене које су у моменту истраживања издржавале казну затвора у КПЗ за жене у Пожаревцу, што је чинило приближно 40% популације осуђеница у тој установи у моменту испитивања. Истраживање је показало да су осуђенице обухваћене узорком оцилиле укупан квалитет затворског живота релативно ниско. Упркос томе, када се посматрају димензије квалитета затворског живота, подаци су показали да осуђенице имају релативно позитивно искуство у погледу услова живота у заводу и социјалних контаката са породицом, хармоније, односно са затворским окружењем, међусобним односима и третманом и безбедношћу, али и релативно негативно искуство у погледу добробити и развоја и професионализма. На основу свих налаза изнетих у овој књизи, аутори су закључили да је за унапређење укупног положаја жена у затвору неопходан холистички, родно сензитиван приступ заснован на снагама и капацитетима осуђеница, као и бављење свим аспектима квалитета затворског живота у њиховој целовитости, јер се они преклапају и прожимају. То захтева приступ који укључује посматрање осуђеница као индивидуа и то у њиховој укупности, у смислу изазова, снага, талената, добробити, протективних фактора и слично, као и посматрање живота осуђеница у континуума, односно, узимање у обзир свих аспеката живота осуђених жена пре, током и након изласка из затвора. Потребно је радити на даљем развијању родно осетљивог приступа у раду са осуђеницама, узимајући у обзир њихове специфичне потребе које су

повезане са путевима који жене воде у криминалитет и положајем у друштву. Такође, родно осетљив приступ подразумева и пружање адекватне психолошке али и друге помоћи и подршке осуђеницама и већем степену бриге, поштовања и уважавања њихових потреба, различитости и слично. То може да олакша отвореност осуђеница и омогући интензивнији корективни рад. Предуслов за све то је смањење оптерећења запослених у КПЗ заводу за жене, што се може постићи путем шире примене алтернативних кривичних санкција, посебно у случају кратких казни затвора и путем повећања броја запослених, посебно у служби за третман и служби обезбеђења, и дефинисања оптималног броја осуђеница по једном васпитачу, као и сталног јачања њихових капацитета за рад са осуђеницама.

Ćopić, S. (2024) Female convicts and imprisonment in Serbia, In: Ćopić, S., Batrićević, A. (eds.) *Prison Environment: A Female Perspective*. Belgrade: Institute for Criminological and Sociological Research – M14

Жене у затвору чине посебно рањиву групу осуђених лица, која, као и потребе и захтеви жена у затворском окружењу, произилазе из укупног положаја жена у друштву и односа према њима, који су још увек у великој мери оптерећени родним стереотипима и предрасудама. Казнена политика, па тиме и изрицање казне затвора женама, рефлектује специфичности криминалитета жена, који је такође повезан са социо-економским положајем жена у друштву и чињеницом да је велики број њих био жртва виктимизације неким обликом родно заснованог насиља, али и да се све више суочавају са болестима зависности, у вези са чим и врше кривична дела. Па ипак, жене су, као што ауторка показује у овом раду, је мањина у затворском систему, што се неретко објашњава патријархалним односом друштва и државе према женама. Овај рад је имао за циљ да укаже на специфичности криминалитета жена и путева који жене воде у криминалитет, што уједно условљава и специфичност потреба и захтева у погледу положаја и третмана у пеналним установама. Посебан фокус је на структури криминалитета жена и положају жена у затвору у Србији, уз указивање на прошлост, садашњост и будућност женског затвора. Ауторка на основу анализе закључује да је препознавање потреба осуђених жена, разумевање њиховог укупног положаја, оснаживање и подршка током али и након казне затвора од кључне важности за поступање према њима током боравка у затвору и прихват по изласку на слободу и реинтеграцију. То, између осталог, захтева родно сензитиван приступ осуђеницама, што је посебно наглашено у Банкочким правилима. Родно сензитиван приступ осуђеницама, са једне стране, подразумева обезбеђивање адекватних услова за живот у затвору и поштовање основних људских права осуђеница. Са друге стране, родно сензитиван приступ подразумева да се води рачуна о родним улогама и женској социјализацији, да се ради на оснаживању жена и подржавању њихове активне улоге. Најзад, ако имамо на уму структуру криминалитета жена, с једне, и специфичности потреба и положаја жена у затвору, са друге стране, сасвим је јасно да је потребно радити на далеко широј примени алтернативних санкција, које се извршавају под окриљем заједнице, на чему се инсистира и у Банкочким правилима. То би допринело умањивању негативних ефеката затварања на ментално и физичко здравље жена, омогућило одржавање породичних веза, посебно са децом, али и умањило стигматизацију којој су посебно изложене жене које су боравиле у затвору, што би сигурно допринело бољој реинтеграцији жена које су извршиле кривично дело и мањој стопи поврата.

Николић-Ристановић, В., Ћопић, С. (2022) Сексуално насиље над студентима на факултетима у Србији. Београд: Виктимолошко друштво Србије – M42

У овој књизи изложени су резултати истраживања сексуалног насиља над студентима на факултетима у Србији, које је Виктимолошко друштво Србије спровело током 2021. године. Истраживање је спроведено у оквиру ширег пројекта *Сексуално насиље на универзитетима у Србији: Подизање свести и развијање иновативних механизма за подршку жртвама*, који је имао за циљ да се, полазећи од резултата истраживања, утиче на подизање свести и унапређење превенције и заштите жртава сексуалног насиља на факултетима у Србији (на доказима засноване промене у пракси). Пројекат је тако представљао спој теорије и праксе, и добар пример теорије промене. Циљ емпиријског истраживања био је да утврди обим и карактеристике сексуалног насиља над студентима, као и у којој мери су упознати са постојећим механизмима подршке и превенције сексуалног насиља на факултету на којем студирају. Истраживање је било акционог карактера: имало је за циљ подизање свести студената о сексуалном насиљу и њихово информисање о постојећим службама за подршку жртвама. За прикупљање података коришћена је анкета о виктимизацији, која, на основу претходних сазнања И искустава ауторки у истраживанима, представља једну од најбољих и најчешће коришћених техника за прикупљање података о облицима виктимизације који су у домену тамне бројке. Истраживање је спроведено на пригодном стратификованом узорку, који је обухватио 1597 студената са 22 факултета са пет државних и једног приватног универзитета у Србији. Поред података о обиму, структури и катактеристикама сексуалног насиља над студентима, посебна вредност истраживања види се у предлозима које су дали сами испитаници везано за то како може да се спречи овај вид насиља, на који начин би у случају да до насиља дође требало реаговати и како заштити жртву. Све то је послужило као основ за развијање препорука за превенцију и сузбијање сексуалног насиља на факултетима, које су сврстане у пет група: Успостављање и континуирано унапређивање нормативног и институционалног оквира за превенцију и сузбијање сексуалног насиља на факултетима; Мере за превенцију сексуалног насиља на факултету (укључујући подизање свести студената и запослених о сексуалном насиљу, информисање о нормативном и институционалном оквиру за његову превенцију и сузбијање, едукацију студената и запослених о сексуалном насиљу, као и стварање безбедног окружења на факултету); Пружање подршке и заштите студентима и запосленима од сексуалног насиља на факултету; Пријављивање сексуалног насиља; и Праћење спровођења мера за превенцију и сузбијање сексуалног насиља и њихове ефикасности у заштити жртава.

Jovanović, S., Čopić, S. (2025) Strategies for the prevention and eradication of femicide: Legal, institutional and societal dimensions, challenges and perspectives. *Pravni zapisi*, Year XVI, no. 2, pp. 345–371 - M22

У својој суштини, фемицид означава родно мотивисано убиство жене, које је дубоко укоренењено у патријархалним схватањима родних улога, системској дискриминацији и насиљу, додатно подстакнуто саучесништвом државе, која, и када га не одобрава, често такво насиље толерише неадекватним реакцијама, чиме доприноси његовом одржавању. Упркос настојањима савремених друштава да искорене ову праксу и обезбеде родну равноправност, она остаје дубоко укоренењена и отпорна на различите мере усмерене на заштиту жена од родно заснованог насиља и фемицида као његовог најекстремнијег облика. Фемицид, као релативно новији појам, који је прихваћен у европском политичком дискурсу, па и у законодавству, допринео је већој видљивости овог облика криминалитета, његовом разликовању од других врста убистава и указивању на потребу за циљаним деловањем. Полазећи од тога, у овом раду ауторке анализирају актуелне европске мере за сузбијање фемицида и разматрају примере добре праксе у одговорима држава на овај облик криминалитета. Кроз анализу, оне указују на

потребу препознавања фемцида као трајног проблема, идентификују његове карактеристике и узроке, те размотају изазове и могуће правце за развој ефикасних превентивних одговора. Посебан нагласак стављен је на фемцид у контексту породичног или партнерског насиља, као најзаступљенијег облика фемцида, који се јавља у ширем оквиру структурне дискриминације и насиља над женама. Рад такође садржи кратак преглед ситуације у Србији, са фокусом на најзначајније недостатке у односу на међународне правне захтеве и препоруке, као и на потенцијалне начине њиховог превазилажења. У закључку наводе да би једно од могућих решења могло да буде увођење фемцида као посебног кривичног дела, на пример као новог облика тешког убиства, што би могло допринети већој видљивости овог феномена, али и његовој друштвеној осуди, што ипак захтева додатно истраживање.

Ћопић, С., Докмановић, М. (2023) Одговор државе на злоупотребу ватреног оружја у породичном контексту у Србији: политике, ефекти и изазови, *Зборник Института за криминологију и социолошка истраживања*, Вол. 42, бр. 2-3: 41-59 – М52

Поседовање ватреног оружја, било да је оно у легалном или нелегалном поседу, представља фактор ризика за насиље у породици, посебно за теже облике насиља, укључујући фемцид. Овај рад је има за циљ да укаже на родну димензију злоупотребе ватреног оружја у породично-партнерском контексту и неопходност међусобног усаглашавања позитивних прописа и политика у циљу ефикаснијег сузбијања и спречавања насиља у породици злоупотребом ватреног оружја. Рад се заснива на триангулацији података прикупљених из различитих извора, укључујући досадашња истраживања, податке које бележе и евидентирају државни органи у вези са злоупотребом ватреног оружја у породично-партнерском контексту, позитивноправне прописе и јавне политике релевантне за сузбијање и реаговање у случају насиља у породичном и партнерском контексту употребом ватреног оружја. Истраживања показују да присуство ватреног оружја повећава за пет до девет пута ризик од смртог исхода у случајевима породичног насиља. Већина жртава породичних убиства злоупотребом ватреног оружја су жене. Оне су у највећем броју случајева жртве својих партнера. И поред тога што је држава унапредила правни и стратешки оквир за спречавање насиља у породици, број случајева оружаног насиља у породичном контексту остаје стабилан. Такође, број жена убијених у породично-партнерском контексту на годишњем нивоу у Србији је на сличном нивоу, без већих осцилација. Све то упућује на закључак да је неопходно унапредити делотворност регулативе и политика у овој области.

Ћопић, С., Никوليћ-Ристановић, В. (2020) Introducing Restorative Approaches in Prison Settings: An Example of a Victim Awareness Program in Serbia, In: J. Joseph, S. Jergenson (eds.) *An International Perspective on Contemporary Developments in Victimology. A Festschrift in Honor of Marc Groenhuijsen*. Springer: 269-282 – М14

У раду ауторке полазе од тога да је ресторативна правда данас примењива у различитим контекстима, областима и ситуацијама. Један од начина примене ресторативне правде је њено увођење у затворе, односно друге институције за извршење кустодијалних санкција, што може да буде од значаја за третман осуђених лица, припрему за излазак на слободу и да допринесе лакшј социјалној инклузији и реинтеграцији, а што је предуслов за спречавање рецидива. Ауторке у раду анализирају различите програме ресторативне правде у свету и Србији који се примењују у затвору, а који подразумевају непосредно укључивање осуђених и/или жртава и других лица у ресторативне програме ресторативне правде у затвору (на пример, кроз посредовање,

ресторативне кругове и слично) или увођење програма усмерених на подизање свести осуђених лица о жртвама и њиховим правима, потребама и осећањима и могућностима ресторативних приступа, што, пак доприноси повећању видљивости жртве, а што може да буде од значаја и за оснаживање жртава и њихов опоравак. Посебан фокус је на анализи искустава у развијању и примени програма усмереног на подизање свести о правима жртава и ресторативној правди који је терсиран у Казено-поправном заводу за жене у Пожаревцу, као део вишегодишњих залагања за побољшање положаја и права осуђеница у Србији. У закључном делу се даје оцена овог програма у контексту постављеног оквира на основу анализе програма који се спроводе у свету, те предлог за његоу ширу примену казнено и васпитно-поправним заводима у Србији.

4. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

4.1. Утицајност

Цитираност кандидата

Квалитет научних резултата кандидаткиње додатно се сагледава и кроз податке о цитираности њених радова.

Од избора у звање виши научни сарадник до реизбора: У Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду урађена је цитираност радова за др Ћопић из базе података Web of Science за период 2016.-март 2021. Пронађено је 48 цитата. Прилог: *Потврда из Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ од 19. марта 2021. године, са библиографијом цитираних радова.*

Према бази Scopus вредност h-index за dr Ћопић је била 3, а према Web of Science 2. Прилог: *Потврда из Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ о Хоршовом индексу од 19. марта 2021. године (према обе поменуте базе).*

Од реизбора у звање виши научни сарадник до покретања поступка за извор у звање научни саветник: У Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду урађена је цитираност радова за др Ћопић из базе података Web of Science за период 2021-април 2026. Пронађено је 38 цитата. Прилог: *Потврда из Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ од 16. марта 2026. године, са библиографијом цитираних радова.*

Према бази података Web of Science вредност Хиршовог индекса је 4. Прилог: *Потврда из Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ о Хоршовом индексу од 16. марта 2026. године.*

Према бази Google Scholar: од 2021. године забележено је укупно 223 цитата, H-index је 6, i10-index 10.

4.2. Међународна научна сарадња

Када је у питању међународна сарадња, Комисија истиче учешће проф. др Сање Ћопић на пет међународних истраживачких пројеката, од којих две COST акције током периода на који се односи овај извештај:

Међународни истраживачки пројекат: *Linking International Criminal Statistics (LINCIS): SPACE and the European Sourcebook*, који су финансирани Европска унија и Савет Европе, у оквиру ког је др Ћопић 2018. године номинована за националну координаторку (контакт особу) за Србију и била је задужена за прикупљање и валидацију података о криминалитету у Србији (подаци су прикупљени од Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва, Републичког завода за статистику и Управе за извршење кривичних санкција) (писмо номинације се налази у прилогу). Подаци су објављени у публикацији која је доступна на https://univerlag.uni-goettingen.de/bitstream/handle/3/isbn-978-3-86395-519-9/GSK41_jehle_aebi.pdf?sequence=1&isAllowed=y којој су наведена имена свих контакт особа по земљама.

Током 2020. др Ћопић је била укључена као национална контакт особа за Србију у рад на прикупљању података о убиствима повезаним са дрогама (Drug-related homicide) у оквиру два пројекта *European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction - EMCDDA: EU4Monitoring Drugs* (који укључује државе чланице European Neighborhood Policy Area) и IPA7 (који подржава државе кандидате и потенцијалне кандидате за чланство у ЕУ).

Током 2020-2021. године била је главна истраживачица (principal investigator) на пројекту

Illicit firearms trafficking and gun violence in Europe: in-depth analysis of Serbia, у оквиру пројекта TARGET (The Flemish Peace Institute and Leiden University's Institute of Security and Global Affairs), а истраживање у Србији је спроводило Виктимолошко друштво Србије. Истраживањем у Србији је руководила проф. др Ћопић. Рад на овом међународном пројекту је резултирао једним коауторским радом у категорији M14: Ћопић, S., Dokmanović, M. (2022) A snapshot of illicit firearm-trafficking and gun violence in Serbia, u: Duquet, N. (ed.) *Pulling the trigger: gun violence in Europe*, Brussels: Flemish Peace Institute, str. 265-314, ISBN: 9789464074192, <https://vlaamsvredesinstituut.eu/wp-content/uploads/2022/10/TARGET-CountryReports-FPI-def.pdf>

Учестовала је удве COST акције:

COST Action IS1206 *Femicide Across Europe* (2013-2017) у оквиру које је била чланица Управног одбора (Management Committee member) (потврда је у прилогу). Један од резултата ове COST акције је формирање Европске опсерваторије за феминицид (*European Observatory on Femicide*, <http://eof.cut.ac.cy/>). С тим у вези, Комисија истиче да је проф. др Ћопић чланица истраживачке групе за Србију у оквиру Европске опсерваторије за феминицид. Истраживачка група за Србију је била ангажована на редовном прикупљању података о феминициду (убиствима жена) у Србији на основу јединствене методологије која је развијена од стране радне групе Европске опсерваторије за феминицид.

COST Action CA18121: *Cultures of Victimology: Understanding Processes of Victimization Across Europe* (COV-E) (2019-2023) у оквиру које је била заменица чланице Управног одбора (Management Committee Substitute) (потврда је у прилогу) а потом само истраживачица на пројектом пакету *Comparative cultural victimology (WG1)*. COST Action 18121 је омогућила развијање иновативног, функционалног и свеобухватног теоријског оквира за културну виктимологију. Општи циљ акције био је да прошири постојећа виктимолошка знања у Европи и постави основ за нова виктимолошка истраживања и промене политика и праксе и то кроз посматрање виктимизације и реакције на виктимизацију у културолошком контексту. Један од резултата рада на овом пројекту је коауторски рад у категорији M14: Nikolić-Ristanović, V., Ћопић, S. (2021): Serbia: Victimology and Victim Protection, U: Meško, G., Sarik, E., Getoš Kalac, A.M. (ur.) *Mapping the Victimological Landscape of the Balkans*. Berlin: Max Plank Institute, Duncker & Humblot, Volume BC 4: str. 445-488. ISBN 978-3-86113-279-0 (Max Planck Institute) ISBN 978-3-428-15993-2 (Duncker & Humblot) ISBN 978-953-270-136-4 (Zagreb Faculty of Law).

4.3. Руковођење пројектима и подпројектима (радним пакетима)

Проф. др Ћопић је била руководитељка пројектног пакета WP5 који се односио на комуникацију, дисеминацију и експлоатацију резултата и налаза пројекта у оквиру *PrisonLife projekat - Assessment and possibilities for improving the quality of prison life of prisoners in the Republic of Serbia: criminological-penological, psychological, sociological, legal and security aspects*, који су спровели Институт за криминолошка и социолошка истраживања и Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, а који је био подржан од стране Фонда за науку (у оквиру програма ИДЕЈЕ). Пројекат је реализован у периоду 2022-2024. године; број пројекта: 7750249. У фокусу PrisonLIFE пројекта је био квалитет затворског живота осуђених лица у затворима у Србији, који утиче не само на њихов живот у затвору, већ и на њихов живот након изласка на слободу. Главни циљ пројекта је био да се идентификују криминолошко-пенолошки, психолошки, социолошки, правни и безбедносни аспекти квалитета затворског живота у Србији како би се омогућила његова објективна процена и свеобухватно побољшање. Додатни нагласак је био на популацији осуђеница имајући у виду њихову вишеструку рањивост и маргинализацију. Пројекат је био осмишљен да помогне у препознавању и разумевању најутичајнијих фактора, специфичних појава и аспеката квалитета живота у затворима у Србији, као и у проналажењу могућности за његово мерење, праћење и унапређење. Стога је ово било пионирско истраживање у Србији те директан допринос реформи затворског живота и залагању за унапређење квалитета живота осуђених лица у затворима у Србији. Као руководитељка пројектног пакета WP5, др Ћопић је била задужена за вођење активности, координацију чланова тима у наведеном радном пакету и за осигуравање постизања циљева и задатака у складу са дефинисаним планом пројекта. Такође је била одговорна за извештавање о напретку наведеног радног пакета и сарадњи са осталим члановима пројектног тима. Активности пројектног тима којим је у овом сегменту координирала др Ћопић биле су: израда стратегије комуникације, дисеминације и експлоатације и плана активности подизања свести, организација и учешће на експланаторном састанку уз ангажовање заинтересованих страна, израда и дистрибуција билтена са кључним налазима истраживања, публикавање научних резултата у међународним научним часописима, активно учешће на међународним конференцијама, у подкаст епизодама и другим активностима промоције пројекта на терену, организовање писања едукативних блогова на сајту пројекта, организовање међународне научне конференције *LIFE IN PRISON: criminological, penological, psychological, sociological, legal, security and medical issues*. Поред тога, др Ћопић је била задужена за руковођење пројектним радним задатком бр. 4.3. посвећеном истраживању могућности побољшања квалитета затворског живота затворске популације и развијању емпиријски и теоријски заснованих препорука за јавне политике и његовим пројектним активностима у оквиру радног пакета WP4. Такође је била задужена за руковођење радним задатком 6.6. посвећеном координисању експланаторног састанка са заинтересованим странама у циљу дискутовања налаза истраживања квалитета затворског живота и препорука за његово унапређење у оквиру радног пакета WP6. Као чланица пројектног тима, др Ћопић је учествовала у имплементацији бројних пројектних активности и задатака у оквиру следећих радних пакета: WP3 (Експлоративна и компаративна студија квалитета затворског живота у затворима у Србији), WP4 (Теоријско-емпиријска анализа, процена могућности за унапређење квалитета затворског живота у Србији и израда емпиријских и теоријских препорука заснованих на доказима) и WP6 (Управљање пројектом и координација). Више информација о овом пројекту је доступно на <https://prisonlife.rs/> (потврда о руковођењу пројектним пакетом и радним задацима је у прилогу).

Проф. др Ђопић је тренутно руководитељка истраживачког пројекта под називом *Развојне сметње и поремећаји понашања: мултидисциплинарни приступи превенцији, интервенцији и рехабилитацији*, који се реализује на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију. За руководитељку пројекта је именована одлуком Наставно-научног већа овог Факултета од 24.02.2026. (одлука је у прилогу). Пројекат траје од 24.02. до 31.12.2026. године. Циљ пројекта је спровођење теоријских и емпиријских истраживања усмерених на мултидисциплинарни и холистички приступ превенцији, интервенцији и рехабилитацији деце, младих и одраслих са сметњама и поремећајима различите етиологије, као и оних који испољавају асоцијално, делинквентно и криминално понашање. Резултати пројекта биће саопштени на националном скупу на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију у децембру 2026. године.

У периоду од септембра 2022. године је руководитељка пројекта *Залагање за права жртава родно базираних насиља уопште и посебно насиља у породици, на радном месту и у образовним институцијама*, који финансира организација Kvinna till Kvinna, а реализује Виктимолошко друштво Србије. Пројекат траје до краја маја 2026. године. Пројекат је имао за циљ деловање у правцу промена релевантних политика, законодавства и праксе како би се унапредио положај жртава родно базираних насиља у Србији уопште, а посебно жена жртава насиља у породици, у области рада и запошљавања и у образовним установама. Пројектне активности биле су усмерене на: подизање свести јавности како би се грађани уопште и жене посебно оспособили да препознају, спрече и реагују на родно засновано насиље у различитим окружењима; јачање капацитета особа које раде са жртвама родно заснованог насиља за адекватан и ефикасан одговор и третман жртава (кроз следеће обуке: *Обука социјалних радника за рад са жртвама насиља*, која је акредитована у Заводу за социјалну заштиту; *Обуку за јачање капацитета запослених и студената за реаговање на сексуално насиље на факултету*; и интерактивне радионице под називом *Родна дискриминација на тржишту рада: облици, подршка жртвама и законска регулатива*); унапређивању политика и праксе у области превенције и сузбијања родно заснованог насиља у различитим окружењима; оснаживању жртава и јачању њихових капацитета за излазак из насиља, подршка породицама убијених у масовним убиствима у мају 2023. године и учешће у процесу меморијализације и унапређењу сарадње са службама на локалном нивоу које су укључене у спречавање и сузбијање насиља над женама у различитим окружењима, као и другим друштвеним субјектима у оквиру кампање *Нови Београд безбедна општина*.

Током периода на који се односи овај извештај била је ангажована као главна истраживачица и координаторка истраживања које је током 2020-2021. године спровео истраживачки тим Виктимолошког друштва Србије везано за недозвољену трговину оружјем и вршење насилних кривичних дела злоупотребом оружја у Србији у оквиру пројекта *TARGET - Illicit firearms trafficking and gun violence in Europe* (Трговина оружјем и њен утицај на насиље извршено ватреним оружјем у Европи), који су спровели Фламмански мировни институт (The Flemish Peace Institute) из Белгије и Институт за безбедност и глобална питања Универзитета Лајден (Leiden University's Institute of Security and Global Affairs) из Холандије. У питању је међународни истраживачки пројекат, који је спроведен у седам земаља: Белгији, Естонији, Холандији, Пољској, Србији, Шпанији и Шведској. Сарадници на пројекту су били и: Еуропол, Холандска национална полиција, UNDP-SEESAC, Канцеларија Уједињених нација за дрогу и криминал (UNODC) и Европски центар за праћење дрога и

зависности од дрога (EMCDDA). Пројекат је финансирала Европска комисија, Генерална дирекција за миграције и унутрашње послове. У оквиру ангажовања на овом пројекту, поред координације активности, др Ћопић је радила и на развијању методологије истраживања, прикупљању и анализи података и писању истраживачког извештаја за Србију (у коауторству са др Мирјаном Докмановић, научном сарадницом у Институту друштвених наука и истраживачицом у Виктимолошком друштву Србије), који је преточен у рад у категорији M14.

Након реизбора у звање виши научни сарадник, др Ћопић је руководила и/или координирала рад истраживачких тимова у оквиру следећих истраживања која су спроведена у оквиру Виктимолошког друштва Србије:

- Истраживање распрострањености, структуре и карактеристика сексуалног насиља над студентима на факултетима у Србији, које је спроведено у оквиру пројекта *Сексуално насиље на универзитетима у Србији: Подизање свести и развијање иновативних механизма за подршку жртвама*, SVRI (Sexual Violence Research Initiative) and World Bank Group Development Marketplace Award for Innovation in the Prevention and Response of Gender Based Violence 2020 (2020-2022).
- Истраживање рада група за координацију и сарадњу у спречавању насиља у породици, које је спроведено у оквиру пројекта *Јачање капацитета и подршка групама за координацију и сарадњу у одговору на насиље у породици и друге облике родно заснованог насиља*, део програма Заустављање насиља над женама на Западном Балкану и у Турској: Примена норми и промена свести, који финансира Европска унија и имплементира UN Women (2021-2022).
- Истраживање услуга подршке за жртве насиља у породици уз употребу ватреног оружја, које је спроведено у оквиру пројекта *Анализа услуга подршке жртвама насиља уз употребу ватреног оружја на Западном Балкану*, које је део већег пројекта који спроводи Програм Уједињених нација за развој (UNDP-SEESACIPA/2021/425-067), а који носи назив „Подршка за јачање борбе против илегалног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем (SAWL) на Западном Балкану” (2024).
- Истраживање које је имало за циљ мапирање потреба жртава масовних виктимизација злоупотребом ватреног оружја и ресурса за подршку, које је спроведено у оквиру пројекта *Интегрисани одговор на масовну виктимизацију и инциденте злоупотребом ватреног оружја*, који је део пројекта UNDS *Reduce Risk – Increase Safety III* (2025).
- Истраживање које је било усмерено на брзу процена имплементације Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији за период 2020-2025. године, у оквиру пројекта UNDP *Ending Violence-Empowering Change/ Reduce Risk – Increase Safety III* (2025).

Потврда о руковођењу пројектима и пројектним задацима у оквиру истраживања која су реализована у оквиру Виктимолошког друштва Србије је у прилогу.

Поред тога, у периоду до реизбора у звање виши научни сарадник др Ћопић је руководила је и следећим емпиријским истраживањима: истраживање служби за подршку жртвама у Србији (2017), истраживање насиља у партнерским и породичним односима над Ромкињама у Србији (2017-2018), компаративно истраживање система помоћи и подршке жртвама криминалитета у одабраним земљама Балкана (2018-2019), истраживање ставова стручњака и стручњакиња у Србији о родној равносправности и

родно базираном насиљу (2018-2019), компаративна студија о ставовима студената према кажњавању и према лезбејкама и геј мушкарцима (2018-2019) и истраживање дискриминације и других повреда права жена у области рада и запошљавања (2020-2021), која су реализована у оквиру пројекта Виктимолошког друштва Србије.

4.4. Уређивање научних публикација

Током периода на који се односи овај извештај, проф. др Ћопић је била ангажована на уређивању научних часописа и других публикација.

Уређивање часописа

Од 2019. године је главна и одговорна уредница научног часописа *Темида*, који је према последњој категоризацији Министарства науке, технолошког развоја и иновација за 2025. годину категорисан као међународни часопис у области друштвено-хуманистичких наука, и то у категорији научних часописа за социологију и демографију (M23), <https://vds.rs/o-casopisu/>, <https://doiserbia.nb.rs/journal.aspx?issn1450-6637>

Од 2016. године је чланица редакције научног часописа *Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања* који је према последњој категоризацији Министарства науке, технолошког развоја и иновација за 2025. годину категорисан као врхунски часопис националног значаја у области друштвено-хуманистичких наука, и то у категорији научних часописа за социологију и демографију (M51), <https://www.iksi.ac.rs/zbornik.html>. (потврда је у прилогу)

Од 2021. је придружена чланица редакције међународног часописа *Contemporary Justice Review*, <https://www.tandfonline.com/journals/gcjr20/about-this-journal#editorial-board>

Од 2026. године је чланица редакције научног часописа *Криминологија & социјална интеграција: часопис за криминологију, пенологију и поремећаје у понашању*, који издаје Едукацијско-реабилитацијски факултет, Свеучилиште у Загребу (Хрватска), <https://hrcak.srce.hr/ksi>. (потврда је у прилогу)

Од 2011. до 2018. је била заменица главне и одговорне уреднице часописа *Темида*. У периоду на који се односи овај извештај била је чланица још две редакције научних часописа: *Зборник радова Правног факултета у Нишу* (2019-2025) (потврда је у прилогу) и *Ревиија за криминологију и кривично право* (2007-2022) (потврда је у прилогу).

Уређивање књига и зборника радова

У току периода на који се односи овај извештај проф. др Ћопић је била коуредница четири књиге, односно зборника радова:

1. Николић-Ристановић, В., Ћопић, С. (ур.) (2017) *Виктимолошко друштво Србије: 20 година залагања за права свих жртава*. Београд: Прометеј. Стр. 225, ИСБН 978-86-87971-80-6, COBISS.SR-ID 250696460.
<https://vds.rs/File/VDS20GodinaZalaganjaZaPrava.pdf>
2. Ћопић, С., Антонијевић, З. (ур.) (2021) *Феминизам, активизам, политике: Производња знања на полупериферији - Зборник радова у част Марине*

Благојевић Хугхсон. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања.

https://www.iksi.ac.rs/izdanja/feminizam_aktivizam_politike_2021.pdf

3. Ћопић, S., Batrićević, A. (2024) (eds.) *Prison Environment: A Female Perspective*. Belgrade: Institute for Criminological and Sociological Research.
https://www.iksi.ac.rs/izdanja/pl_female_perspective.pdf
4. Ковачевић, М., Ћопић, С. (ур.) (2024) *Делинквенција деце и малолетника: Превенција и друштвена реакција*. Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/nacionalni-skup-doc/20250113-1-Tematski_zbornik-prevencija.pdf

Поред тога, била је коуредница једног зборника резимеа и једног зборника радова штампаних у целини са 12. Међународног научнз скупа Специјална едукација и рехабилитација данас, у организацији Универзитета у Београду-Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију:

1. Исаковић. Љ., Ћопић, С., Јелић, М., Дрљан, Б. (2023) (ур.) 12. Међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас – Зборник резимеа, Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/2_Book%20of%20abstracts-2023.pdf
2. Исаковић. Љ., Ћопић, С., Јелић, М., Дрљан, Б. (2023) (ур.) 12. Међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас – Зборник радова, Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/Proceedings_2023.pdf

4.5. Предавања по позиву (осим на конференцијама)

Током школске 2018/2019., 2020/2021. и 2021/2022. године била је ангажована као **професор по позиву**, на Универзитету у Београду - Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију и то: у пролећном семестру школске 2018/2019. године за два часа на предметима *Криминологија са малолетничком делинквенцијом* и *Насиље над децом* (одлука од 27. марта 2019. године је у прилогу); школске 2020/2021. за два часа наставе у јесењем семестру на предмету *Виктимологија* и два часа наставе у пролећном семестру на предмету *Криминологија са малолетничком делинквенцијом* (одлука од 7. децембра 2020. године у прилогу); школске 2021/2022. године за два часа наставе у јесењем семестру на предмету *Виктимологија* и четири часа наставе у пролећном семестру на предмету *Криминологија са малолетничком делинквенцијом* (одлука од 16. новембра 2021. годинеу прилогу).

Школске 2017/2018. и 2018/2019. године била је ангажована као **професор по позиву** за извођење наставе на предмету *Путви помирења* у обиму од пет часова у оквиру регионалног мастер програма *Regional Master Program in Peace Studies* на Факултету политичких наука Универзитета у Београду (мастер програм на енглеском језику) (одлуке Наставно-научног већа Факултета политичких наука Универзитета у Београду од 27. фебруара 2018. године и од 20. децембра 2018. године су у прилогу).

Била је предавачица на 4th International Spring Course - EU Substantive Criminal Law and Protection of Victims: *Enhancement of victims protection within the EU – Building mutual trust between the EU Member States* (Jean Monnet Advanced Seminar in EU Criminal Law and Policy), у организацији Inter University Centre, Dubrovnik, Pravni fakultet Univerziteta u Zagrebu (Hrvatska), Max-Planck-Institut za uporedno i međunarodno pravo (Nemačka), Archis i Evropske komisije, који је одржан у Inter University Centre у Дубровнику 2018. Предавање на тему *Victim protection in the Balkan region*.

Одржала је гостујуће предавање на тему *Трговина људима* на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 21. марта 2023. године (потврда 02 број 261 од 22.03.2023. Универзитет у Приштини, Правни факултет, Косовска Митровица је у прилогу).

4.6. Рецензирање пројеката и научних резултата

Рецензирање радова у националним и међународним научним часописима

У категорији 20

- Contemporary Justice Review (M21)
- European Journal of Criminology (M21)
- Punishment and Society (M21)
- Теме (M23)
- Наука, безбедност, полиција (M23)
- Темида (M23)
- Криминологија и социјална интеграција (Хрватска) (M23)
- Страни правни живот (M24)

У категорији M50

- Зборник радова Правног факултета у Нишу (M51)
- Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања (M51)

Потврде о рецензирању у часописима и учешћу у уређивачким одборима се налазе у прилогу.

Рецензирање књига и зборника апстраката

1. Петрушић, Н., Жунић, Н., Вилић, В. (2018) *Кривично дело насиља у породици у судској пракси – нове тенденције и изазови*. Београд: ОЕБС.
<https://cdn.osce.org/sites/default/files/f/documents/0/d/424802.pdf>
2. Николић-Ристановић, В. (2019) *Од жртве до победника: виктимологија као теорија, пракса и активизам*. Београд: Прометеј.
https://www.vds.rs/File/OdZrtveDoPobednika_Elektronsko.pdf
3. Протић, С. (2023) *Женско преступништво - феноменологија, теоријски приступи и практичне импликације*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања.
https://www.iksi.ac.rs/izdanja/zensko_prestupnistvo_2023.pdf
4. Гломазић, Х. (2025) *Секундарна трауматизација: поглед изнутра*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања.
https://www.iksi.ac.rs/izdanja/sekundarna_traumatizacija.pdf
5. Павловић, З. (ур.) (2026) *Породица у савременом српском друштву*, Зборник апстраката. Нови Сад: Матица српска.

Рецензирање апстраката и радова за научне скупове

- Рецензија рада „Sexual harassment in higher education: Croatian perspective“, 10th International Conference: Research in Education and Rehabilitation Sciences, ERFCON 2023 (Хрватска).
- Рецензија апстраката радова за SVRI (Sexual Violence Research Initiative) Forum 2024. (потврда је прилогу).
- Рецензија апстраката радова за SVRI (Sexual Violence Research Initiative) Forum 2026. (потврда је прилогу).

4.7. Образовање научних кадрова

Од 15. септембра 2022. године запослена је на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију као ванредни професор за ужа научна област Криминологија, пенологија и виктимологија. Ангажована је на предметима на сва три нивоа студија: *Криминологија са малолетничком делинквенцијом*, *Виктимологија и Насиље над децом* (основне академске студије); *Квалитативне методе у криминологији и виктимологији* (мастер академске студије) и *Истраживања у криминологији, виктимологији и друштвена реакција на делинквентна понашања* (докторске академске студије). Према анкетама студената, закључује се да проф. др Ћопић одговорно и савесно приступа припреми и реализацији наставних јединица. Такође, континуирано иновира методе рада, настојећи да подстакне критичко мишљење код студената. У припреми и реализацији наставних јединица се у великој мери ослања на резултате емпиријских истраживања у којима је учествовала, као и на своја искуства истраживачице.

Када је у питању образовање научног кадра, истиче се да је проф. др Ћопић била менторка за израду 11 завршних мастер радова на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију:

1. Миона Васић - одбрана 12.07.2024. године Тема: „Карактеристике насилне виктимизације деце током смештаја у дому за децу и омладину без родитељског старања „Споменак““.
2. Наталија Филиповић - одбрана 12.07.2024. године Тема: „Карактеристике насиља у интимним партнерским односима младих“.
3. Катарина Јоксић - одбрана 20.09.2024. године Тема: „Мишљење младих у Србији о фемициду“.
4. Нађа Игњатовић - одбрана 24.09.2024. године Тема: „Анализа медијског извештавања о фемициду у Србији“.
5. Валентина Новаковић - одбрана 24.09.2024. године Тема: „Карактеристике криминалитета малолетника у Србији и друштвена реакција“.
6. Јелена Ранковић - одбрана 28.10.2025. године Тема: „Страх од криминалитета и стратегије превенције виктимизације: искуства грађана града Бора“.
7. Мирна Јоусфи - одбрана 28.10.2025. године Тема: „Виктимизација девојака у урбаним срединама: ризици и стратегије превенције“.
8. Емилија Маринковић - одбрана 30.10.2025. године Тема: „Злоупотреба психоактивних супстанци и криминалитет младих: значај и ефекти превентивних програма“.
9. Јована Мартиновић - одбрана 31.10.2025. године Тема: „Опоравак и реинтеграција жена жртава трговине људима у Србији: пут ка новом почетку“.

10. Анђела Величковић - одбрана 31.10.2025. године Тема: „Карактеристике партнерског насиља над женама и улога центра за социјални рад у подршци жртвама”.
11. Светлана Јовановић - одбрана 31.10.2025. године Тема: „Акушерско насиље у Србији”.

Поред тога, била је чланица у 8 комисија за одбрану завршних мастер радова на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију:

1. Теодора Стојановић - одбрана 30.09.2024. године Тема: „Ставови јавности о казни малолетничког затвора у Републици Србији”.
2. Сања Калајџић - одбрана 15.09.2023. године Тема: „Избеглице као жртве и преживели”.
3. Тамара Трајковић - одбрана 15.09.2023. године Тема: „Предрасуде и стереотипи у вези сексуалности и њихов утицај на појаву сексуалног насиља” (председница комисије).
4. Немања Влатковић - одбрана 24.09.2024. године Тема: „Мишљења грађана о ефективности казне рада у јавном интересу” (председница комисије).
5. Марта Булатовић - одбрана 28.08.2025. године Тема: „Мишљења студената о корупцији у здравственом систему у Србији” (председница комисије)
6. Тања Стојковић - одбрана 29.09.2025. године Тема: „Мишљење грађана Младеновца о модалитету извршења казне затвора у кућним условима” (председница комисије)
7. Нађа Мијалковић - одбрана 28.10.2025. године Тема: „Ефекти примене програма вршњачких едукација код адолесцената”.
8. Нина Тришић - одбрана 29.09.2023. године Тема: „Карактеристике булингa код ученика средње школе”.

Такође, била је именована за спољну евалуаторку за мастер рад: Mokae B.K., Master of Social Science with specialisation in Criminology, Title: „Adult female rape survivors experiences of post-incident assistance and empowerment“, supervisor: Prof. dr Roberts Peacock, Department of Criminology, University of Free State, South Africa, Appointment of external examiner, 10.04.2025. (потврда је у прилогу)

Када су у питању докторске дисертације, проф. др Ћопић је именована за менторку једној кандидаткињи: Драгана Богичевић, Тема докторске дисертације: „Карактеристике криминалне каријере осуђених лица у Републици Србији“ (Одлука Наставно-научног већа, Универзитет у Београду-Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију бр. 3/192 од 13. новембра 2024. године, одлука је у прилогу).

Такође, била је чланица Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације за три кандидаткиње:

1. Милица Глишић, Тема: „Исходи програма подршке социјалном укључивању жртава трговине људима у Републици Србији“ (Одлука на Наставно-научног већа, Универзитет у Београду-Факултета политичких наука бр. 08-2218 од 1. децембра 2023. године, одлука је у прилогу).
2. Лидија Буквић, Тема: „Допринос перспективе позитивног развоја младих превенцијској науци: улога развојних предности у адолесценцији“ (Одлука Наставно-научног већа, Универзитет у Београду-Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију бр. 3/91 од 16. мај 2025. године, одлука је у прилогу).

3. Нина Тришић, Тема: „Повезаност социјалне подршке и виктимизације вршњачким насиљем у адолесценцији; импликације за превенцијску науку“ (Одлука Наставно-научног већа, Универзитет у Београду-Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију бр. 3/288 од 17. децембра 2025. године, одлука је у прилогу).

Поред тога, проф. др Сања Ћопић је била предавачица на бројним семинарима, тренинзима и специјалистичким курсевима, који су били посвећени раду са жртвама насиља, подршци жртвама, насиљу у породици, злостављању на раду, родној равноправности, сексуалном насиљу и родно заснованом насиљу. Међу њима се посебно истичу обуке које су акредитоване код Завода за социјалну заштиту Републике Србије: *Обука пружалаца социјалних услуга за рад са жртвама насиља* и *Обука пружалаца социјалних услуга за рад са жртвама родно базираног насиља*.

Током периода на који се односи овај извештај, кандидаткиња је учествовала у развијању и реализацији обука за истраживаче и истраживачице, који су били ангажовани на прикупљању података у оквиру истраживања насиља у партнерским и породичним односима над Ромкињама у Србији (2017-2018), истраживања дискриминације и других повреда права жена у области рада и запошљавања (2020-2021), сексуалног насиља на факултетима у Србији (2020) и истраживања услуга подршке жртвама насиља уз употребу ватреног оружја на Западном Балкану (2024). Преношењем знања о методологији истраживања уопште и посебно о одређеним истраживачким методама и техникама, кандидаткиња је на овај начин уједно дала допринос развоју истраживачког подмлатка.

Учествовала је у комисијама за избор у научна и сарадничка звања:

1. др Соња Протић, избор у звање научни сарадник (одлука о формирању комисије од 29.03.2017. - чланица комисије), одлука је у прилогу.
2. др Вида Вилић, избор у звање научни сарадник (одлука о формирању комисије од 06.03.2020. - председница комисије; одлука о формирању комисије од 19.09.2025. - чланица комисије), одлуке су у прилогу.
3. Председница Комисије за избор сарадника у звање асистента за ужу научну област Криминологија, пенологија и виктимологија (одлука Универзитета у Београду-Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију бр. 21/37 од 9.7.2024. године). Избор асс. Драгане Богићевић, одлука је у прилогу.

4.8. Награде и признања

У периоду на који се односи овај извештај, проф. др Ћопић је била добитница Захвалнице за допринос развоју Виктимолошког друштва Србије и унапређењу права жртава, која је додељена 2017. поводом 20 година Виктимолошког друштва Србије.

4.9. Допринос развоју одговарајућег научног правца

Квалитет затворског живота, с фокусом на положај и права осуђеница и програме за рад са њима

Положај и права осуђених лица у затвору, посебно осуђеница, био је у фокусу научноистраживачког рада др Ћопић током целокупног досадашњег рада. Посебан допринос овом правцу научноистраживачког рада, и то у посматраном изборном периоду, дала је као чланица истраживачког тима у оквиру PrisonLife пројекта. До овог

пројекта ни једно истраживање у Србији се није фокусирао на анализу квалитета затворског живота у његовој целокупности, испитујући различите димензије социјалне климе у затворима. Стога се може рећи да је у питању пионирско истраживање квалитета живота осуђених лица у Србији, који представља један од најсавременијих концепата затворских истраживања, који чини разлику између затворског система као искључивог средства кажњавања, с једне, и као ресурса за ресоцијализацију, са друге стране. Такође, квалитет затворског живота представља један од пресудних фактора успешности извршења затворске казне и васпитно-корективног третмана у затвору. Допринос овог истраживања, у коме је кандидаткиња учествовала, може се сагледати у неколико сегмената.

Прво, у овом истраживању је по први пут коришћен упитник под називом Мерење квалитета затворског живота (eng. *Measuring the Quality of prison life – MQPL*), и то адаптирана верзија на српском језику, којим је испитивано пет главних димензија квалитета затворског живота: хармонија, професионализам, безбедност, услови живота у затвору и контакт са породицом и добробити, благостања и развоја. Стога је ово истраживање значајно у методолошком смислу јер је омогућило тестирање методологије која се примењује у другим земљама, те даје могућност за добијање упоредивих података, али и даљу примену упитника за редовно мерење квалитета затворског живота.

Друго, налази овог истраживања чине се посебно значајним јер трасирају пут за реформе политика и праксе како би се положај осуђених лица у затворима унапредио, али и за даља истраживања и као основ за развијање на емпиријским доказима заснованих програма поступања и њихову редовну евалуацију. Везано за анализу налаза истраживања, допринос кандидаткиње се огледа у публиковању две коауторске књиге (обе са др Иваном Стевановић и др Николом Вујичићем): *Жене у затвору у Србији: Међународни стандарди, национално законодавство и квалитет живота* и *Квалитет живота у затворима у Србији: норма, пракса и мере унапређења*. Прва наведена књига доноси анализу података о квалитету живота осуђених жена које се налазе на издржавању казне затвора у КПЗ за жене у Пожаревцу. Она је посебно важна јер је питање криминалитета жена и положај жена у затвору дуго била занемаривана тема, што се правдало чињеницом да жене чине веома мали део укупне осуђеничке, а тиме и затворске популације. Стога су затвори креирани по мери мушкараца, што води занемаривању специфичних потреба жена у затворима, посебно оних које се тичу физичког и менталног здравља, претходног искуства виктимизације, трудноће и материнства, образовног и економског статуса и слично. То за последицу има кршење права осуђених жена, што води њиховој дискриминацији, маргинализацији и стигматизацији. Тавак третман неповољно делује на квалитет живота током боравка у затвору, доводећи у питање успешност њихове ресоцијализације а потом и реинтеграције и одустајање од вршења кривичних дела. Резултати истраживања који су приказани у овој књизи чине драгоцен увид у наведену проблематику, а дају се и предлози усмерени на унапређење положаја осуђеница, укључујући неопходност развијања родно осетљивих програма, и залагање за ширу примену алтернативних кривичних санкција. Друга поменута књига такође има значајну научну и практичну вредност. Она на систематичан начин анализира налазе о квалитету живота осуђених лица у Србији, али даје и ширу анализу правног и институционалног оквира значајног у домену извршног кривичног права. Истраживање је потврдило да од тога како осуђеници перципирају квалитет живота и социјалну климу у затвору умногоме зависи успех програма третмана, али исто тако да квалитет живота затвореника и задовољство

запослених у заводу, посебно у службама за третман и обезбеђење, не могу да се у потпуности остваре у условима сталних и брзих промена кривичног законодавства, које прати глобалне трендове сталног јачања репресије. Зато се, између осталих препорука, посебно истичу оне које су усмерене на залагање за ширу примену алтернативних кривичних санкција, те растерећење затворског система како би услови за рад запослених били адекватнији, што је уједно предуслов унапређења димензије професионализма која је у овом истраживању оцењена веома ниско. У овој области научноистраживачког рада истичу се и други, самостални или коауторски радови др Ћопић, посебно они који се детаљније и из различитих перспектива баве женама у затвору: *Female convicts and imprisonment in Serbia*, *Quality of Prison Life of Female Prisoners in Serbia: Key Challenges and Areas of Strength*, и *Women Crime in Serbia and Social Response*. Уз то, допринос развоју ове области се огледа и у уређивачком раду: др Ћопић је са др Аном Батрићевић уредила публикацију *Prison Environment: A Female Perspective*, која доноси радове који се, с једне стране, ослањају на наративне, систематске и савремене прегледе литературе, а са друге, оригинална емпиријска истраживања која испитују како жене у различитим земљама, посебно у региону бивше Југославије, која деле исто правно наслеђе, доживљавају затворско окружење и квалитет живота иза решетака.

Др Ћопић је у оквиру овог правца и конкретно пројекта PrisonLife дала допринос у развијању два документа јавних политика у категорији M123, које постављају основ за даље залагање за реформу праксе, јавних политика али и законодавног оквира усмереног на унапређење квалитета живота и социјалне климе у затвору, али и укупног положаја осуђених лица: *Квалитет затворског живота у Републици Србији* (експертски извештај) и *Студија и анализа квалитета затворског живота: Импликације за јавне политике и институционално унапређење*. Одлуке о верификацији ова два документа јавних политика од стране Научног већа Института за криминолошка и социолошка истраживања су у прилогу.

Допринос овом правцу огледа се и у размени научних сазнања кроз учешће на међународним научним скуповима, међу којима се издвајају:

1. 24th Annual Conference of the European Society of Criminology "Criminology goes East", Bucharest, Romania, 11-14 September 2024. Презентовани коауторки радови са И. Стевановић и Н. Вујичић под називом *Women in Prison in Serbia and the Quality of Prison Life*, и *The Quality of Prison Life in Serbia: Criminological and Penological Characteristics*.
2. International Scientific Conference "Life in Prison: Criminological, Penological, Psychological, Sociological, Legal, Security, and Medical Issues", Institute of Criminological and Sociological Research, Belgrade, 2-3 December 2024. Презентован рад *Women Crime in Serbia and Social Response*.
3. 12th International scientific conference *Special education and rehabilitation today*, University of Belgrade-Faculty of Special Education and Rehabilitation, Belgrade, 27-28 November 2023. Презентован коауторски рад са М. Милићевић, А. Батрићевић и О. Павићевић под називом *Квалитет затворског живота осуђених жена у Србији: прелиминарни налази истраживања*.

Најзад, допринос др Ћопић се огледа у бављењу темом осуђених жена и њиховим положајем у затвору и кроз два подкаста (<https://prisonlife.rs/podkasti/>) и неколико едукативних блогова (<https://prisonlife.rs/blog/>) у оквиру PrisonLife пројекта. Ови канали дисеминације резултата истраживања су важан допринос подизању свести

научне и стручне али и опште јавности о женама у затвору. То је, пак, значајан предуслов адекватнијег пост-пеналног прихвата и спремности друштва да помогне женама у просецу реинтеграције, чиме се утиче на смањење фактора ризика за поврат.

Правна заштита жртава криминалитета, с фокусом на жртве родно заснованог насиља

Овај правац научноистраживачког рада је, квантитативно посматрано, дао највише резултата. У оквиру њега, посебно истичемо квантитативна и квалитативна истраживања, која су имала акциони карактер и то: истраживање сексуалног насиља над студентима на факултетима у Србији, криминолошких и виктимолошких катактеристика фемицида и ефикасности постојећег правног и институционалног оквира за његову превенцију, и истраживање потреба жртава масовних виктимизација, посебно злоупотребом ватреног оружја, и ресурса за одговор на њих.

Допринос ангажовања ауторке огледа се у развијању и прилагођавању метода и техника за прикупљање података о посебно осетљивим видовима виктимизације и од посебно осетљивих категорија жртава, укључујући примарне, секундарне и терцијарне жртве. Уз то, допринос се огледа у новим или продубљеним постојећим сазнањима о наведеним облицима виктимизације. Истраживање сексуалног насиља на факултетима је допринело подизању свести научне, стручне и опште, посебно академске јавности о ризицима од сексуалног насиља у образовном контексту и могућностима заштите. Када је ова тема у питању, посебан допринос огледа се у томе што је кандидаткиња била укључена у развијање и реализацију обуке за запослене и студенте за реаговање у случају сексуалног насиља на факултету. Обука је развијена на основу налаза емпиријског истраживања и анализе програма који постоје у другим земљама. Обука, у чијој реализацији је др Ћопић учествовала, је у посматраном периоду спроведена на већем броју факултета у Србији, а резултирала је различитим предлозима, зависно од факултета, механизма за подршку и заштиту од сексуалног насиља на датом факултету. Конкретно, то је довело до усвајања или унапређења постојећих правних аката (правилника) за сузбијање и спречавање сексуалног узнемиравања и уцењивања на поједним факултетима, развијању програма и информативних материјала за подизање свести и информисање запослених и студената о овом облику насиља и начину на који могу да се заштите и слично. Ово истраживање је резултирало коауторском књигом др Ћопић са проф. др Весном Николић-Ристановић под називом *Сексуално насиље над студентима на факултетима у Србији*, у којој су анализирани налази истраживања и дате препоруке за унапређење одговора на сексуално насиље у академском окружењу.

Истраживање које је у фокусу имало мапирање потреба жртава масовних виктимизација, пре свега масовних убистава, и ресурса за подршку жртвама је било прве те врсте након масовних убистава која су погодила Србију почетком маја 2023. године. Посебна допринос кандидаткиње огледа се у развијању методологије истраживања, која је заснована на примени квалитативних метода, а која може да се користи даље за слична истраживања. Истраживање је показало где су празнине у одговору друштва и државе након масовних виктимизација, те је пружило основ да се, уз анализу примера из других држава везаних за одговор на кризне ситуације, развије сет препорука усмерених на успостављање интегрисаног одговора у кризним ситуацијама, који укључује непосредну и дугорочну подршку примарним, секундарним и терцијарним жртвама, рад на јачању капацитета запослених у различитим системима за препознавање ризика и деловање у правцу превенције

виктимизације, као и реформу медијског извештавања како би се спречила секундарна виктимизација жртава.

Истичемо и допринос кандидаткиње развијању на доказима заснованих препорука за побољшање ефикасности правних решења за спречавање и смањење ризика од злоупотребе ватреног оружја у контексту родно заснованог насиља, посебно породичног, те превенције фемицида. С тим у вези посебно истичемо коауторски рад категорије M22 под називом *Strategies for the prevention and eradication of femicide: Legal, institutional and societal dimensions, challenges and perspectives* у коме се анализирају стратегије превенције фемицида на неколико нивоа: законодавном, институционалом и друштвеном и дају предлози за унапређење одговора на насиље у породици у Србији. Ово је посебно важно ако се има на уму да је број фемицида на годишњем нивоу у Србији прилично стабилан, упркос бројим законским реформама током последње две деценије везаним за спречавање и сузбијање родно заснованог насиља, посебно насиља у породици, којима се кандидаткиња бави и у низу других радова током посматраног периода, међу којима се издваја рад *Развој законодавног оквира за заштиту жена жртава насиља у Србији* објављен у научном часопису Темида 2019. године.

Иако немају форму јавних политика, ипак истичемо да су сва поменута истраживања у овом домену научноистраживачког рада кандидаткиње резултирала препорукама за реформе праксе, законодавства и политика како би се осигурала боља заштита и пружање подршке жртвама у складу са релевантним међународним и европским стандардима. Оне представљају добар основ за залагања која су значајна и у контексту приступних преговора Србије Европској унији, те хармонизације законодавства и праксе са европским правним оквиром, посебно Директивом ЕУ о минималним стандардима о правима, подршци и заштити жртава криминалитета, Конвенцијом Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици и слично.

У овој области се допринос др Ћопић огледа и у јачању капацитета стручњака из система социјалне заштите, али и других институција система за рад са жртвама насиља и родно базираног насиља кроз обуке које су акредитоване у Републичком заводу за социјалну заштиту, у којима је ангажована као једна од предавачица.

Такође, истичемо и допринос кандидаткиње истраживањима која су имала за циљ мапирање служби и услуга подршке за жртве криминалитета у Србији али и земљама Западног Балкана. Она су резултирала већим бројем научних радова и разменом на научним скуповима, али, што се посебно истиче, и практичним приручницима (водичима) за заштиту права жртава криминалитета, дискриминације и повреде права у области рада и запошљавања: *Водич за заштиту жена од родно засноване дискриминације и повреде права у области рада и запошљавања* (2020), *Водич кроз поступке за заштиту права жртава родно засноване дискриминације и насиља пред независним телима у Србији* (2019) и *Водич за жртве кроз кривичноправни систем Србије* (2018). Ови водичи омогућавају жртвама али и онима који долазе у непосредан контакт са њима лакше кретање кроз правосудни систем и систем заштите кроз друге механизме, укључујући поступке пред независним телима и поступке који се заснивају на принципима ресторативне правде. У том смислу, резултати ових истраживања, поред научног, имају велики практични значај у свакодневном раду са жртвама, како у организацијама цивилног друштва, тако и у државним институцијама.

Важан допринос кандидаткиње огледа се и у размени научних информација заснованих на теоријским и емпиријским истраживањима у овој области кроз учешће на међународним и националним научним скуповима, међу којима се издвајају:

1. XV годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Савремене технологије и жртве: Ризици виктимизације и могућности за унапређење друштвених одговора*, Виктимолошко друштво Србије-ВДС, Београд, 20-21. новембар 2025. Презентовани радови *Заштита од насиља у породици злоупотребом ватреног оружја и превенција фемцида: изазови и перспективе* (у коауторству са С. Јовановић) и *Глас оних који се не чују: Манирање потреба жртава након масовних виктимизација и инцидената злоупотребом ватреног оружја у Србији и ресурса за подршку* (у коауторству са Ј. Николић).
2. X међународна научна конференција „Друштвене девијације“: *Жене у модерном друштву: изазови и могућности*. Бања Лука: Центар модерних знања, 13-14. јун 2025. Презентован рад *Criminological and victimological characteristics of femicide in Serbia and social response*.
3. XIV годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Брига о жртвама и путеви ка опоравку*, 28-29. новембар 2024. Београд. Презентован рад са Ј. Николић *Од идеје до реализације: 3. и 4. мај Дани сећања на жртве масовних убистава у Србији*.
4. XIII годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Подршка жртвама и превенција виктимизације: изазови и перспективе*, Београд, 23-24. децембар 2023. Презентован коауторски рад са В. Николић-Ристановић под називом *Сексуално насиље на универзитетима у Србији: Ка превенцији сексуалног насиља и подршци жртвама заснованој на доказима*.
5. Онлине конференција Виктимолошког друштва Србије *COVID-19 на Балкану: обрасци виктимизације и права жртава*. Презентација рада *Утицај пандемије COVID-19 и мера за спречавање ширења вируса на старије особе*, 26. и 27. новембар 2020.
6. The Stockholm Criminology Symposium 2021, online, 15-16. Јуне 2021, The Swedish National Council for Crime Prevention (Brå). Презентован коауторски рад са М. Докмановић под називом *Firearm homicides in the family context in Serbia*.
7. 17 International Conference Days of Applied Psychology 2021 *Psychology in the function of the well-being of the individual and society*, Ниш, Србија, 24. и 25. септембар 2021. године, онлине. Презентован коауторски рад *Sexual violence at the universities in Serbia: raising awareness and developing innovative mechanisms of victim support - challenges and so far results*.
8. 11. годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Жртве и савремени друштвени контекст: Изазови и перспективе*, 25. и 26. новембра 2021. године, онлине. Презентован рад под називом *Сексуално насиље над студентима на факултетима у Србији*.
9. X годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Виктимизација и различитост: ка холистичком приступу виктимологији и правима жртава*, Београд, Србија, 2019. Презентован коауторски рад *Ставови стручњака и стручњакиња у Србији о родној равноправности и родно заснованом насиљу*.
10. 18th Annual Conference of the European Society of Criminology *Crimes Against Humans and Crimes Against Humanity*, Organizer: European Society of Criminology, Sarajevo, 29.08.-1.09.2018. Презентовани радови: *Victim Support in the Western Balkan Countries: A Comparative Perspective*, *Development of Victimology and the Victims' Rights Movement in Serbia* и *Collecting Data on Crime*

and Criminal Justice for the European Sourcebook: Experience of Serbia.

11. IX годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Нови и стари облици виктимизације: Изазови за виктимолошку теорију и праксу*. Организатор: Виктимолошко друштво Србије. Београд, 29.-30.11.2018. Презентован рад *Развој законодавног оквира за заштиту жена од насиља у Србији*.

Деца и малолетници као жртве и као учиниоци кривичних дела и друштвени одговори

У оквиру трећег правца научноистраживачког рада, који је био усмерен на малолетничко кривично право и различите феноменолошке и етиолошке димензије криминалитета малолетника и виктимизације малолетних лица, истичемо допринос кандидаткиње дискусији о снижавању старосне границе кривичне одговорности и поштравању казнене политике у одговору на криминалитет малолетника, која се као питања актуелизују увек након трагичних догађаја, као што је било масовно убиство у основној школи у Београду 3. маја 2023. године. Овакви захтеви су у складу са савременим казним популизмом, моделом контроле криминалитета и концептом моралне панике. Међутим, намеће се питање оправданости јачања репресије, посебно потенцијално ширење круга лица која могу да буду обухваћена кривичноправном реакцијом до чега би довело снижавање старосне границе кривичне одговорности. Бавећи се овом темом, кандидаткиња је јасно и аргументовано заузела став против снижавања старосне границе за кривичну одговорност малолетника, указујући на далеко значајни рад на превенцији криминалитета малолетника, али и на раном откривању фактора ризика и јачању протективних фактора, како би се превенирало криминално понашање малолетника, али и деце која нису кривично одговорна. Све то анализира у раду *Снижавање старосне границе кривичне одговорности: вечита дилема?*, који је објављен 2023. године у научном часопису *Crimen*.

Други важан допринос дискусији везаној за друштвени одговор на криминалитет малолетника, кандидаткиња је дала кроз пленарно излагање *Restorative justice approaches to youth crime: Towards a positive youth justice system* на 33rd International Scientific Conference Educational Research and School Practice *From Positive Youth Development to Positive Youth Justice* 2025. године. Она испитује примену ресторативних приступа у одговору на малолетнички криминалитет и анализира их кроз призму кључних принципа позитивног развоја младих и права детета. Полази од теоријског оквира ресторативне правде, са посебним фокусом на њене основне принципе – 5Р: однос (Relationship), поштовање (Respect), одговорност (Responsibility), поправљање штете (Repair) и реинтеграција (Reintegration), и потом их сагледава у односу на четири принципа позитивне правде за малолетнике, представљених кроз модел „деца на првом месту, преступници на другом“: промовисање права детета и одговорности одраслих; подстицање одустајања од вршења кривичних дела и социјалне инклузије; подстицање примене мера диверзионог карактера и ефикасног управљања системом; те развијање партнерских односа између деце и професионалаца заснованих на поверењу и сарадњи. То доводи у везу са постулатима позитивне криминологије и виктимологије, и закључује да би ресторативну правду, односно ресторативне приступе и праксе, требало посматрати не само као могућност већ као право малолетника у сукобу са законом, јер такав приступ доприноси позитивном развоју младих и унапређењу конструктивног и развојно оријентисаног система малолетничког правосуђа.

И у оквиру овог правца научноистраживачког рада допринос кандидаткиње се огледа у размени научних информација на научним скуповима, међу којима се издвајају скупови у организацији Европског удружења за криминологију, Института за криминолошка и социолошка истраживања и Виктимолошког друштва Србије.

Могућности и изазови примене ресторативних приступа

Тесно повезано са претходним је и овај правац научноистраживачког рада, у коме је кандидаткиња дала допринос актуелизовању и испитивању могућности примене различитих ресторативних приступа и пракси како унутар кривичноправног система, тако и ван њега. Посебан допринос дала је испитивању могућности примене ресторативних приступа у институцијама за извршење кривичних санкција, што може да буде од значаја за третман осуђених лица, припрему за излазак на слободу и да допринесе лакшој реинтеграцији, а што је предуслов за спречавање рецидива, чиме се овај правац научноистраживачког рада повезује са првим напред наведеним. С тим у вези, посебно се издвајају два коауторска рада др Ћопић са др Весном Николић-Ристановић: поглавље у књизи у категорији M13- *Introducing Restorative Approaches in Prison Settings: An Example of a Victim Awareness Program in Serbia* и оригинални научни рад *Подизање свести осуђених лица о ресторативној правди и правима жртава: Пример програма спроведеног у затвору за жене у Србији* објављен у научном часопису *Темида*. Уз то, допринос је дала у размени научних информација на међународним научним скуповима, међу којима се у овом домену издваја конференција у организацији *European Forum for Restorative Justice*, међународне мреже која повезује практичаре, истраживаче и доносиоце одлука у области ресторативне правде у Европи и свету. Са друге стране, када је у питању овај научноистраживачки правац, допринос др Ћопић се огледа у анализи и залагњу за примену ресторативних приступа у бављењу конфликтима у пост-конфликтном друштву, посебно у мултикултуралним срединама у Србији. С тим у вези, истичемо два коауторска рада у категорији M13: *Reimagining security and justice in post-conflict societies through restorative lenses* и *Conflicts, victimization and restorative justice in intercultural settings: an example of action research in Serbia*, која су објављена у посматраном изборном периоду, али су базирана на налазима акционог истраживања које је спроведено у оквиру Седмог оквирног програма Европске комисије за истраживања и технолошки развој (FP7SEC-2011-1).

БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТКИЊЕ ДО ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК

Радисављевић, М., Радисављевић, С. (1995) Спортот против малолетничке делинквенције, *Социјална мисао*, бр. 5-6: 132-136.

Мршевић, З., Радисављевић, С., Миливојевић, С. (1998) Кривичноправни приступ феномену физичког насиља над децом и улога судова, *Југословенска ревија за криминологију и кривично право*, вол. 36, бр. 2: 71-93.

Радисављевић, С., Миливојевић, С., Мршевић, З. (1998) Улога кривичних судова у заштити деце од насиља, *Људска права*, вол. 1, бр. 1-2: 65-73.

Радисављевић, С. (1998) Декларација о политици супротстављања насиљу према женама у демократској Европи, у: Мршевић, З. *Женска права у меѓународном праву*, Београд: Југословенски Комитет правника за људска права: 36-42.

Мршевић, З., Радисављевић, С., Миливојевић, С. (1998) Казнена политика и кривични поступак као мера заштите деце од насиља - недостаци и правци могућих промена, у: Р. Трајковић (ур.) *Заштита деце од злостављања и занемаривања*, Београд: Министарство за бригу о породици: 129-140.

Радисављевић, С. (1998) Службе за помоћ жртвама криминала: нека светска искуства и могућности њиховог примена у нашој земљи, *Темид*, вол. 1, бр. 3: 29-39.

Мршевић, З., Радисављевић, С. (1998) Угрожавање живота и телесног интегритета деце породичним насиљем, *Правни живот*, том 1, бр. 9: 217-224.

Мршевић, З., Миливојевић, С., Радисављевић, С. (1998) Деликти на Интернету - потреба криминализовања трговине белим робљем и других видова сексуалне експлоатације на Интернету, *Југословенска ревија за криминологију и кривично право*, вол. 36, бр. 3: 145-154.

Ћопић, С. (1999) Неке карактеристике малолетничке делинквенције са посебним освртом на одмеравање казне малолетничког затвора за кривична дела извршена у стипају, *Темид*, вол. 2, бр. 3-4: 25-30.

Мршевић, З., Миливојевић, С., Ћопић, С. (2000) Деца-жртве насиља - криминолошки, кривичноправни и кривичнопроцесни аспект, *Темид*, вол. 3, бр. 1: 13-19.

Ћопић, С., Миливојевић, С., Вукобратовић, Т. (2000) Заштита жена-жртава породичног насиља у кривичном поступку, *Темид*, вол. 3, бр. 3-4: 27-33.

Ћопић, С. (2000) Декларација о политици супротстављања насиљу према женама у демократској Европи, У: Мршевић, З. *Женска права у меѓународном праву*. Бања Лука: Хелсиншки парламент грађана, Удружене жене: 38-43.

Ћопић, С., Групковић, Б., Лазић, Г., Добросављевић-Грујић, Јб. (2001) *Жене у Србији – Да ли смо дискриминисане?*, Београд: Секција жена УГС "Независност" и ICFTU SEE Women's Network.

Ћопић, С. (2001) Посредовање између жртве и учиниоца, *Темида*: вол. 4, бр. 3: 33-42.

Ћопић, С., Николић-Ристановић, В. (2002) Кривично дело трговине људским бићима – међународни документи, савремена законска решења и Кривични закон СР Југославије, *Темида*, вол. 5, бр. 1: 35-46.

Ћопић, С. (2002) Узорак или ко су наше испитанице, у: В. Николић-Ристановић, (ур.) *Породично насиље у Србији*. Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј Београд: 6-8.

Ћопић, С. (2002) Прикупљање података – проблеми и искуства, у: В. Николић-Ристановић (ур.) *Породично насиље у Србији*. Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј Београд: 9-11.

Ћопић, С. (2002) Насиље у породици и друштвена реакција, у: В. Николић-Ристановић (ур.) *Породично насиље у Србији*. Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј Београд: 91-105.

Ћопић, С., Видаковић, И. (2002) Службе за помоћ жртвама криминалитета у Енглеској, Велсу и Северној Ирској, *Темида*, вол. 5, бр. 2: 19-29.

Ћопић, С. (2002) Институције и невладине организације у одговору на породично насиље у Србији, у: С. Константиновић-Вилић, Н. Петрушић, Н. Жунић (ур.) *Правом против насиља у породици*. Ниш: Женски истраживачки центар за едукацију и комуникацију: 63-74.

Ћопић, С. (2002) Trafficking in human beings in the post-war societies – legal reforms and practical issues. Presented at the *British Society of Criminology Conference: Crossing Borders*, Keele University, Keele, UK, 2002.

Ћопић, С. (2002) Police Responses to Domestic Violence in Serbia, у: М. Pagon (ур.) *Policing in Central and Eastern Europe: Deviance, Violence, and Victimization*. Ljubljana, Slovenija: College of Police and Security Studies: 253-263.

Nikolić-Ristanović, V., **Ћопић, С.** (2002) Legal reforms regarding domestic violence in Serbia. *The Rights of Women Bulletin*, autumn 2002: 23-27.

Ћопић, С. (2003) Domestic Violence in Serbia: its prevalence, structure and main characteristics, paper presented at the *65th International Regional Seminar New Tendencies in Crime and Criminal Policy in Central and Eastern Europe*, Miskolc, Hungary.

Ћопић, С. (2003) Жртве криминалитета у систему државне (кривичноправне) реакције, *Темида*, вол. 6, бр. 1: 19-35.

Ћопић, С. (2003) Породично насиље у земљама бивше Југославије: преглед најважнијих резултата истраживања, *Темида*, вол. 6, бр. 2: 17-25.

Ćopić, S. (2003) Crime Victims in the Criminal Justice System and the Role of the Victim Support Service in Serbia, Paper presented at the *XI International Symposium on Victimology*, Stellenbosch, South Africa.

Николић-Ристановић, В., Ћопић, С., Симеуновић-Патић, Б., Миливојевић, С., Мухић, Б. (2004) *Трговина људима у Србији*. Београд: ОЕБС/ОСЦЕ (српски и енглески).

Ћопић, С., Николић, Ј. (2004) Служба за жртве криминалитета ВДС инфо и подршка жртвама: анализа досадашњег рада, *Темид*, вол. 7, бр. 3: 17-27.

Ćopić, S. (2004) Wife abuse in the countries of the former Yugoslavia. *Feminist review*, 76: 46-64.

Ćopić, S. (2004) Trafficking in People and Legislation in Serbia and Montenegro, in K. Gonzol, M. Levay (eds.) *New tendencies in Crime and Criminal Policy in Central and Eastern Europe*, Miskolc, Hungary: 254-265.

Nikolić-Ristanović, V., Ćopić S. (2005) Civil Society in Serbia and its Impact on the State Response to Victimization, in V. Eduardo, P. David (eds.) *Victims of Crime and Abuse of Power – Festschrift in honour of Irene Melup*, Bangkok: UN Congress on Crime Prevention and Criminal Justice: 381-394.

Николић-Ристановић, В., Ћопић, С. (2006) Положај жртве у Србији: класични кривични поступак и могућности ресторативне правде, *Темид*, вол. 9, бр. 1: 67-75.

Ћопић, С., Николић-Ристановић, В. (2006) Механизам праћења трговине људима у Србији, у Ј. Шкрњуг (ур.) *Праћење феномена трговине људима – БиХ, Хрватска, Србија*, Београд: ИОМ: 67-96 (српски) и 69-101 (енглески).

Николић-Ристановић, В., Ковачевић, М., Ћопић, С. (2006) Виктимизација и искуства жртава криминалитета са државним институцијама – анализа података Службе ВДС инфо и подршка жртвама, *Темид*, вол. 9, бр. 2: 11-19.

Ćopić, S. (2006) Measuring trafficking in human beings in Serbia: identified obstacles, limitations, and possible solutions, *6th Annual Conference of the European Society of Criminology "Understanding Crime: Structural and Developmental Dimensions, and their Implications for Policy"*, Tübingen, Germany, August 26-29, 2006, Book of abstracts: 18.

Ćopić, S., Nikolić, J. (2006) The Development of Victim Support Services in Serbia, *International Perspectives in Victimology*, vol. 2, br. 1: 114-125.

Ћопић, С. (2006) Заштита жртава и сведока у Србији: нова законска и практична решења, *Правни живот*, бр. 9: 1133-1150.

Ћопић, С. (2007) Појам и основни принципи ресторативне правде, *Темид*, вол. 10, бр. 1: 25-35.

Ћопић, С. (2007) Службе за жртве у Србији: резултати истраживања, *Темид*, вол. 10, бр. 2: 13-28.

Николић-Ристановић, В., Ћопић, С. (2007) Развој законодавства о прању новца у Србији и усклађеност са међународним нормама, у: Л. Крон (ур.) *Криминалитет у транзицији: феноменологија, превенција и државна реакција*, Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања: 427-448.

Ћопић, С., Nikolić-Ristanović, V. (2007) Money laundering: possibilities and problems in the law enforcement in Serbia, *7th Annual Conference of the European Society of Criminology "Crime, Crime Prevention and Communities in Europe"*, Bologna, Italy, September 26-29, 2007, Book of abstracts: 38.

Nikolić-Ristanović, V., Ћопић, С. (2008) Money laundering: possibilities and problems in the law enforcement in Serbia, у: P. Van Duyne, J. Harvey, A. Maljević, K. von Lampe, M. Scheinost (eds.) *European crime markets at cross-roads: extended and extending criminal Europe*, Wolf Legal Publishers: 309-329

Ћопић, С. (2008) Trafficking in human beings in Serbia: some preliminary research findings, *8th Annual Conference of the European Society of Criminology „Criminology in the Public Sphere“*, Edinburgh, Scotland, 2-5 September 2008, Book of abstracts: 35.

Ћопић, С. (2008) Могућности ресторативне правде у превенцији криминалитета, у: Л. Крон (ур.) *Казнено законодавство и превенција криминалитета*, Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања: 331-346

Ћопић, С. (2008) Пuteви трговине људима у Европи и позиција Србије на њима, *Темид*, вол. 11, бр. 4: 49-68.

Ћопић, С. (2009) Трговина људима у Србији: казнена политика судова у функцији контроле криминалитета, у: Л. Крон (ур.) *Контрола криминалитета и европски стандарди: стање у Србији*, Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања: 323-339.

Ћопић, С., Димитријевић, Ј. (2009) Распрострањеност и структура трговине мушкарцима у Србији, у: В. Николић-Ристановић (ур.) *Трговина мушкарцима у Србији*, Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј-Београд: 59-76.

Ћопић, С. (2009) Карактеристике трговине мушкарцима у Србији, у: Николић-Ристановић, В. (ур.) *Трговина мушкарцима у Србији*, Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј-Београд: 77-124.

Ћопић, С. (2009) Кривично гоњење извршилаца трговине мушкарцима, у: Николић-Ристановић, В. (ур.) *Трговина мушкарцима у Србији*, Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј-Београд: 221-239.

Ћопић, С., Simeunović-Patić, B. (2009) Serbia on the routes of human trafficking, in: J. Shapland, P. Ponsaers (eds.) *The informal economy and connections with organized crime: the impact of national social and economic policies*. The Hague: Boom Legal Publisher: 175-192.

Ћопић, С. (2009) Ресторативна правда и малолетничкото законодавство во Србија, у: *Малолетничка правда: ресторативна правда*. Скопје: Факултет за безбедност: 95-112.

Rakić, D., Nikolić-Ristanović, V., **Ћопић, С.**, Dokmanović, M. (2009) Migration: A Priority Issue in Serbia, Bruxelles: *European Social Watch Report 2009: Migrants in Europe as Development Actors: Between hope and vulnerability*: 74-75.

Ћопић, С. (2009) Ресторативна правда и меѓународноправна регулатива: постављање стандарда за примену ресторативних програма, у: М. Благојевић, З. Стевановић (ур.) *Превенција криминала и социјалних девијација: од разумевања ка деловању*, Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања: 109-124.

Николић-Ристановић, В., **Ћопић, С.** (2010) *Помоћ и поддршка женама жртвама трговине људима у Србији*. Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј-Београд.

Simeunović-Patić, B., **Ћопић, С.** (2010) Protection and Assistance to Victims of Human Trafficking in Serbia: Recent Developments, *European Journal of Criminology*, vol. 7, br. 1: 45-60.

Milivojević, S., **Ћопић, С.** (2010) Victims of Sex Trafficking: Gender, Myths, and Consequences, у: S. G. Shoham, P. Knepper, K. Martin (eds.) *International Handbook of Victimology*, Boca Raton: Taylor and Fransis Group: 283-302.

Ћопић, С. (2010) О истраживању насиља у породици у Војводини: предмет, циљ и метод, у: В. Николић-Ристановић (ур.) *Насиље у породици у Војводини*. Нови Сад: Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова: 7-12.

Ћопић, С. (2010) Прикупљање података о насиљу у породици у Војводини: проблеми и искуства, у: В. Николић-Ристановић (ур.) *Насиље у породици у Војводини*. Нови Сад: Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова: 21-24.

Ћопић, С., Николић-Ристановић, В., Петровић, Н. М. (2010) Насиље у породици у Војводини и друштвена реакција. У: В. Николић-Ристановић (ур.) *Насиље у породици у Војводини*. Нови Сад: Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова, стр. 93-125.

Николић-Ристановић, В., **Ћопић, С.**, Петровић, Н.М., Стевковић, Љ. (2010) *Истраживање насиља у породици у Војводини*. Саопштење на 58. Научно-стручном скупу психолога Србије (Златибор, 26.-29. мај), Београд: Друштво психолога Србије, Књига резимеа: 194-195.

Ћопић, С., Nikolić-Ristanović, V., Petrović, N. (2010) Social response to domestic violence in the province of Vojvodina (Republic of Serbia), *10th Annual Conference of the European Society of Criminology Crime and Criminology: From Individuals to Organizations*, Liege, Belgium, 8-11 September 2010, Book of abstracts: 118.

Ћопић, С., Dimitrijević, J. (2010) Male trafficking in Serbia: the scope, structure and characteristics, *10th Annual Conference of the European Society of Criminology Crime and*

Criminology: From Individuals to Organizations, Liege, Belgium, 8-11 September 2010, Book of abstracts: 164-165.

Nikolić-Ristanović, V., **Ćopić, S.** (2010) Female and male victims of trafficking in Serbia: challenges of support and assistance, *10th Annual Conference of the European Society of Criminology Crime and Criminology: From Individuals to Organizations*, Liege, Belgium, 8-11 September 2010, Book of abstracts: 230.

Николић-Ристановић, В., **Ћопић, С.** (2010) Изазови пружања помоћи жртвама трговине људима у Србији, у: Ј. Ковачевић, В. Вучинић (ур.) *Сметње и поремећаји: феноменологија, превенција и третман (III део)*, Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду: 559-573.

Ćopić, S., Simeunović-Patić, B., Jovanović, S. (2010) Crime and punishment in Serbia, u: M. Aebi, V. Jaquier (eds.) *Crime and punishment around the world – Europe*, Santa Barbara: ABC-CLIO, LLC, vol. 4: 296-304.

Nikolić-Ristanović, V., **Ćopić, S.** (2011) Combating Trafficking in Human Beings for Labor Exploitation in Serbia, u: Conny Rijken (ed.) *Combating Trafficking in Human Beings for Labor Exploitation*, Wolf Legal Publishers, Nijmegen, The Netherlands: str. 223-282.

Ћопић, С. (2011) Положај и заштита жртве у кривичном поступку“, у: Весна Николић-Ристановић, Сања Ћопић (ур.) *Права жртава и ЕУ: изазови пружања помоћи*. Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј-Београд: стр. 135-160.

Lindgren, M., Nikolić-Ristanović, V. (2011) *Crime Victims: International and Serbian Perspective*. Превод на српски Ћопић, С. Наслов превода: Жртве криминалитета: међународни контекст и ситуација у Србији, Београд: Организација за европску безбедност и сарадњу, Мисија у Србији, Одељење за спровођење закона.

Ћопић, С., Трипковић, М., Шаћири, Б. (2011) Подршка жртвама криминалитета: анализа рада Службе ВДС инфо и подршка жртвама у 2010. годин, *Темида*, бр. 2, вол. 14: стр. 77-98.

Ћопић, С. (2011) „(Не)видљивост жртава у правосудним статистикама и значај анкета о виктимизацији ((Ин)висибилиту оф вицтимс ин тхе јудициал статистицс анд тхе импортанце оф тхе вицтимизатион сурвеус“), *Жртве криминалитета и жртве рата: међународни и домаћи контекст* (књига апстраката на српском и енглеском језику), Београд: Виктимолошко друштво Србије: стр. 61 (српски), стр. 63-64 (енглески).

Ćopić, S. Simeunović-Patić, B. (2012) Victims of Human Trafficking: Meeting Victims' Needs?, u: John Winterdyk, Benjamin Perrin, Philip Reichel (eds.) *Human Trafficking: Exploring the International Nature, Concerns, and Complexities*. CRC Press, Taylor and Francis Group, Boca Raton, FL (USA): str. 265-289.

Николић-Ристановић, В., **Ћопић, С.**, Николић, Ј., Шаћири, Б. (2012) *Дискриминација жена на тржишту рада у Србији*, Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј-Београд.

Ћопић, Сања (2012) *Приручник о родној равноправности и родно заснованом насиљу за државне службенике и службенице*, Београд: Министарство рада и социјалне политике, Управа за родну равноправност.

Ћопић, С., Стевковић, Љ. (2012) Евидентирање података о насиљу у породици и значај међусекторске сарадње: нека страна искуства, у: В. Николић-Ристановић (ур.) *Евидентирање криминалитета: искуства из света и Србије*, Београд: Прометеј-Београд: стр. 159-176.

Ћопић, С. (2012) Ресторативна правда и затвор: нека страна искуства, *Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања*, вол. 31, бр. 1: стр. 191-203.

Ћопић, С. (2012) Развој савременог концепта ресторативне правде: ка већој видљивости жртава криминалитета, *Темида*, Вол. 15, бр. 2: стр. 193-206.

Ћопић, С., Stevković, Lj., Šaćiri, B. (2012) Women in prison in Serbia, *Criminology in the 21st Century: a Necessary Balance Between Freedom and Security* (book of abstracts), European Society of Criminology and Basque Institute of Criminology, University of the Basque Country: str. 85.

Ћопић, С., Шаћири Б. (2012) Жене у затвору у Србији: услови за живот осуђеница у Казнено-поправном заводу за жене у Пожаревцу, *Темида*, вол. 15, бр. 4: стр. 23-44.

Ћопић, С., Стевковић, Љ., Шаћири, Б. (2012) Третман и остваривање права осуђеница у Казнено-поправном заводу за жене у Пожаревцу, *Темида*, вол. 15, бр. 4: стр. 45-71.

Ћопић, С., Ћопић, С. (2013) Сузбијање високотехнолошког криминалитета: међународни стандарди и национално законодавство Србије, у: Л. Крон и А. Југовић (ур.) *Криминал, државна реакција и хармонизација са европским стандардима*, Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања: стр. 197-209.

Ћопић, С. (2013) Активности и дискурс државних органа и институција у Србији у бављењу међуетничким сукобима, *Темида*, вол. 16, бр. 3-4: стр. 61-94.

Nikolić-Ristanović, V., Ћопић, С. (2013) Dealing with interethnic conflicts in Serbia and the place of restorative justice in it, *Beyond punitiveness: crime and crime control in Europe in a comparative perspective* (book of abstracts), European Society of Criminology: str. 570.

Николић, Ј., Ћопић, С., Поповић, М. (2014) Истраживање нивоа међусекторске сарадње у процесу заштите жртава насиља на територији града Крагујевца, у: В. Николић-Ристановић и В. Симић (ур.) *Међусекторска сарадња у процесу заштите жртава насиља у породици у Крагујевцу – истраживање*, Крагујевац: Оаза сигурности: стр. 27-126.

Ћопић, С. (2014) Историјски развој друштвеног реаговања на малолетничку делинквенцију, у: Николић-Ристановић, В., Стевковић, Љ. (ур.) *Малолетничка делинквенција у свету и Србији: трендови и друштвени одговори*, Београд: ИГП Прометеј-Београд и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду: стр. 179-184.

Ћопић, С. (2014) Модели друштвеног реаговања на малолетничку делинквенцију у савременим друштвима, у: Николић-Ристановић, В., Стевковић, Љ. (ур.) *Малолетничка делинквенција у свету и Србији: трендови и друштвени одговори*, Београд: ИГП Прометеј-Београд и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду: стр. 185-194.

Ћопић, С. (2014) Примена ресторативне правде према малолетницима, у: Николић-Ристановић, В., Стевковић, Љ. (ур.) *Малолетничка делинквенција у свету и Србији: трендови и друштвени одговори*, Београд: ИГП Прометеј-Београд и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду: стр. 195-206.

Ћопић, С. (2014) Савремени институционални облици реаговања на малолетничку делинквенцију, у: Николић-Ристановић, В., Стевковић, Љ. (ур.) *Малолетничка делинквенција у свету и Србији: трендови и друштвени одговори*, Београд: ИГП Прометеј-Београд и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду: стр. 207-214.

Ћопић, С. (2014) Карактеристике савременог правног и друштвеног реаговања на малолетничку делинквенцију у Србији, у: Николић-Ристановић, В., Стевковић, Љ. (ур.) *Малолетничка делинквенција у свету и Србији: трендови и друштвени одговори*, Београд: ИГП Прометеј-Београд и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду: стр. 215-237.

Николић-Ристановић, В., **Ћопић, С.**, Петровић, Н., Шаћири, Б. (2014) Осећање сигурности грађана у мултиетничким срединама у Србији, 62. научно-стручни скуп психолога Србије, Професионални развој психолога, Друштво психолога Србије, Златибор, Србија, 28-31. мај 2014., књига апстраката, стр. 23-24.

Nikolić-Ristanović, V., **Ćopić, S.**, Petrović, N., Šaćiri, B. (2014) Security and justice in the intercultural context of Serbia, 8th International Conference of the European Forum for Restorative Justice „Beyond Crime: Pathways to desistance, social justice and peacebuilding“, European Forum for Restorative Justice, Queens University Belfast i University of Ulster, Severna Irska, Belfast, 11-14. jun 2014, knjiga apstrakata, str. 76.

Ćopić, S., Nikolić-Ristanović, V., Vanfraechem, I., Petrović, N., Šaćiri, B. (2014) Conflicts, victimisation and justice in the intercultural context: the case of Serbia, 14th Annual Conference of the European Society of Criminology “Criminology of Europe: Inspiration by Diversity”, European Society of Criminology, Češka Republika, Prag, 10-13. septembar 2014., knjiga apstrakata, str. 473-474.

Nikolić-Ristanović, V., **Ćopić, S.**, Stevković, Lj. (2014) Experiences of Serbia in collecting the data on crime and criminal justice for the European Source Book (5th edition), 14th Annual Conference of the European Society of Criminology “Criminology of Europe: Inspiration by Diversity”, European Society of Criminology, Češka Republika, Prag, 10-13. septembar 2014., knjiga apstrakata, str. 161.

Николић-Ристановић, В., **Ћопић, С.**, Петровић, Н., Шаћири, Б. (2014) Конфликти, виктимизација и правда у интеркултуралном контексту Србије, Пета годишња конференција Виктимолошког друштва Србије „Заштита жртава: међународно право,

национално законодавство и пракса“, Београд, Србија, 27-28. новембар 2014., књига апстраката, стр. 31.

Николић-Ристановић, В., Ћопић, С., Стевковић, Љ. (2014) Подаци о криминалитету и кривичном правосуђу: искуства првог учешћа Србије у пројекту Европска збирка података о криминалитету и кривичном правосуђу (пето издање), 8. Међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду, Београд, Србија, 7-9. новембар 2014., књига апстраката, стр. 90 (српски), 91 (енглески).

Ћопић, С. (2014) Ресторативна правда и заштита жртава: могућности и изазови, 1. Међународна научно-стручна конференција „Изградња модерног правног система“, Интернационални Бурч универзитет, Центар за друштвена истраживања, Сарајево, Босна и Херцеговина, 24. октобар 2014., књига апстраката, стр. 49-49 (српски и енглески).

Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S. (2015) Programs for female prisoners and positive criminology and victimology: the case of Serbia, u: Ronel, N., Segev, D. (eds.) *Positive Criminology*, Oxon, New York: Routledge: str. 319-338.

Ћопић, С. (2015) *Ресторативна правда и кривичноправни систем: теорија, законодавство и пракса*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања.

Ћопић, С. (2015) Алтернативне санкције и мере ресторативне правде у Србији: анализа почетног стања. У: Николић-Ристановић, В., Вучковић, Н. (ур.) *Ставови грађана и стручњака о алтернативним санкцијама и ресторативној правди*. Београд: Фондација „Центар за демократију“: стр. 7-49.

Ћопић, С., Шаћири, Б., Радовановић, У. (2015) Ставови грађана о алтернативним санкцијама и мерама ресторативне правде: резултати истраживања. У: Николић-Ристановић, В., Вучковић, Н. (ур.) *Ставови грађана и стручњака о алтернативним санкцијама и ресторативној правди*. Београд: Фондација „Центар за демократију“: стр. 50-97.

Ћопић, С., Шаћири, Б. (2015) Истраживање ставова стручњака о алтернативним санкцијама и мерама ресторативне правде. У: Николић-Ристановић, В., Вучковић, Н. (ур.) *Ставови грађана и стручњака о алтернативним санкцијама и ресторативној правди*. Београд: Фондација „Центар за демократију“: стр. 98-122.

Николић-Ристановић, В., Ћопић, С., Петровић, Н., Шаћири, Б. (2015) Виктимизација и правда у интеркултуралном контексту Србије, *Темид*, 18(2), стр. 31-58.

Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S., Petrović, N., Šaćiri, B. (2015) Security and justice in the multi-ethnic communities in Serbia, U: D. Kolarić (ur.) *Međunarodni naučni skup 'Dani Arčibalda Rajsa' - Tematski zbornik radova međunarodnog značaja/International Scientific Conference 'Archibald Reiss Days' – Thematic Conference Proceedings of International Significance*, Beograd: Kriminalističko-policijska akademija/Academy of Police and Criminalistic studies, tom/vol. II, str. 27-36.

Ћопић, С., Шаћири, Б. (2015) Ставови грађана и стручњака о алтернативним видовима реаговања на криминалитет малолетника, У: И. Стевановић (ур.) *Малолетници као учиниоци и жртве кривичних дела и прекршаја*, Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања: стр. 275-292.

Ћопић, S., Nikolić-Ristanović, V., Srna, J. (2015) Participatory action research in criminology: an example of the research in multi-ethnic communities in Serbia. 15th Annual Conference of the European Society of Criminology "Criminology as unitas multiplex: Theoretical, epistemological and methodological developments", Book of abstracts, Porto, 2-5 September 2015, str. 163.

Николић-Ристановић, В., Срна, Ј., **Ћопић, С.** (2015) Примена ресторативних приступа у интеркултуралним срединама у Србији: Теоријска полазишта и методолошки приступ акционог истраживања ВДС у три мултиетничке средине, *Темид*, вол. 18, бр. 3-4: 81-102.

Nikolić-Ristanović, V., **Ћопић, S.** (2015) Programs for female prisoners and positive criminology and victimology: the case of Serbia. 15th Annual Conference of the European Society of Criminology "Criminology as unitas multiplex: Theoretical, epistemological and methodological developments", Book of abstracts, Porto, 2-5 September 2015, str. 287.

Ћопић, С., Петровић, Н. (2015) Примена ресторативних приступа у интеркултуралним срединама у Србији: Приручник као практично средство. Шеста годишња конференција Виктимолошког друштва Србије "Нови трендови у виктимолошкој теорији и пракси: Дилеме и изазови у заштити жртава", Књига апстраката, Београд, 26-27. новембар 2015, стр. 54.

Ћопић, С. (2016) *Родна равноправност у Србији: стање и перспективе*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања.

Ћопић, S., Stevković Lj., Šaćiri, B. (2016) Prison for women offenders in Serbia: current situation and perspectives, U: C. Reeves (ed.) *Experiencing Imprisonment: Research on the experience of living and working in carceral institutions*. Oxon, New York: Routledge (*Routledge frontiers of criminal justice*): str. 190-207.

Nikolić-Ristanović, V., **Ћопић, S.** (2016) Dealing with the past in Serbia: achievements in the past 20 years, U: M. Fischer, O. Simić (ur.) *Transitional Justice and Reconciliation – Lessons from the Balkans*, Oxon, New York: Routledge: str. 141-168.

Ћопић, С., Николић-Ристановић, В. (2016) *Приручник о најбољим праксама примене ресторативних приступа у интеркултуралном контексту*. Београд: Виктимолошко друштво Србије и Прометеј-Београд.

**БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА ОБЈАВЉЕНИХ ОД ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВИШИ
НАУЧНИ САРАДНИК ДО РЕИЗБОРА У ИСТО ЗВАЊЕ²**

Период од 30. новембра 2016. до 29. септембра 2021.

1. Монографије и поглавља у књигама међународног значаја (M10)

- 1.1. Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S., Šaćiri, B. (2016) Discrimination and Victimization of Women at the Workplace in Serbia: Prevalence and Characteristics, U: K. Jaishankar (ed.) *Interpersonal Criminology – Revisiting Interpersonal Crimes and Victimization*, Boca Raton: CRC Press, Taylor and Fransis Group: 55-71. ISBN 978-1-4987-4859-9. <https://www.crcpress.com/Interpersonal-Criminology-Revisiting-Interpersonal-Crimes-and-Victimization/Jaishankar/p/book/9781498748599> **M-14 (5 бодова)**
- 1.2. Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S., Petrović, N., Šaćiri, B. (2017) Reimagining security and justice in post-conflict societies through restorative lenses. In: B. Pali, I. Aertsen (eds.) *Restoring Justice and Security in Intercultural Europe*, Oxon, New York. Routledge, pp. 110-125. ISBN 9781138120938 (hardback copy), 9781315651439 (e-Book). **M-13 (7 бодова - 5,83)**
- 1.3. Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S., Petrović, N., Šaćiri, B. (2017) Conflicts, victimization and restorative justice in intercultural settings: an example of action research in Serbia. In: I. Vanfraechem, I. Aertsen (eds.) *Action Research in Criminal Justice – Restorative Justice Approaches in Intercultural Settings*, pp. 99-116. ISBN 9781138120914 (hardback copy), 9781315651453 (e-Book). **M-13 (7 бодова – 5,83)**
- 1.4. Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S. (2019) Justice, security and victims: linking theory and practice. U: B. Pali, K. Lauwaert, S. Pleysier (ur.) *The paxis of justice – Liber amicorum Ivo Aertsen*. The Hague: Eleven International Publishing, str. 201-212, ISBN Book: 978-94-6236-969-6, ISBN E-Book: 978-94-6094-000-2 (e-book). **M-14 (5 бодова)**
Хетероцитата: 1
- 1.5. Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S. (2020) Dealing with conflicts in post-conflict society: a restorative initiative in Serbia. In: C. Rehrmann, R. Biermann and P. Tolliday (eds) *Societies in transition: The Caucasus and the Balkans between conflict and reconciliation*. Gottingen: Vandenhoeck and Ruprecht Verlage: 323-341. ISBN 978-3-525-52206-6. **M-14 (5 бодова)**
- 1.6. Čopić, S., Nikolić-Ristanović, V., (2020) Introducing Restorative Approaches in Prison Settings: An Example of a Victim Awareness Program in Serbia, In: J. Joseph, S. Jergenson (eds.) *An International Perspective on Contemporary Developments in Victimology. A Festschrift in Honor of Marc Groenhuijsen*. Springer: 269-282. ISBN 978-3-030-41621-8. **M-13 (7 бодова)**

²Код референци је навођен број хетероцитата према Google Scholar бази.

2. Радови објављени у научним часописима међународног значаја (M20)

- 2.1. Ћопић, Слободан, Ћопић, Сања (2017) Мигранти, азиланти, избеглице: Одређење и разграничење основних појмова и импликације на правни статус лица и ниво њихове заштите, *ТЕМЕ*, вол. XLI, бр. 1: стр. 1-22. Print ISSN: 0353-7919, Online ISSN: 1820-7804, UDK **M-24 (4 бода)**

3. Радови у зборницима међународних скупова објављени у целини и у изводу (M30)

У целини:

- 3.1. Ћопић, С., Малетић, Н. (2016) Implementation of diversion order settlement with the injured party: The practice of the Centre for social work in Belgrade, У: И. Стевановић, А. Батрићевић (ур.) *Кривичне и прекршајне санкције и мере: изрицање, извршење и услови отпуст/Criminal and Misdemeanor Sanctions and Measures: Imposing, Enforcement and Conditional release*, Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања, стр. 295-306. ISBN 978-86-83287-90-1. COBISS.SR-ID 223617548. **M-31 (3.5 бода)**

- 3.2. Ћопић, Сања, Ћопић, Слободан (2016) Азилни систем у Србији и европске интеграције: Ка моделу усклађеном са европским стандардима, У: Ђ. Ђорђевић (ур.) *Европске интеграције – право, слобода и безбедност*, Зборник радова, Том 2, Београд: Криминалистичко полицијска академија, стр. 331-354. ISBN 978-86-7020-354-9. COBISS.SR-ID 225802252. **M-33 (1 бод)**

- 3.3. Ћопић, С., Стевковић, Љ. (2018) Parental supervision and control as a factor of juvenile delinquency in Serbia: Results of the International Self-Report Delinquency Study, У: И. Стевановић (ур.) *Правда по мери детета/Child Friendly Justice*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања, стр. 279-292. ISBN 978-86-80756-10-3, COBISS.SR-ID 264151308. **M-31 (3.5 бода)**

Хетероцитата: 2

- 3.4. Ćopić, Slobodan, Ćopić, Sanja (2018) Managing irregular migration at the borders of the Republic of Serbia: The case study of the airport "Nikola Tesla" in Belgrade, in: M. Gjurovski (ed.) *Security System Reforms as Precondition for Euro-Atlantic Integrations*. Skopje: Fakultet za bezbednost, Univerzitet "Sveti Kliment Ohridski", Vol. I, str. 186-196. UDK: 325.254.4-027.583:656.71(497.1), ISBN 9786084828327. **M-33 (1 бод)**

У изводу:

- 3.5. Ćopić, S., Nikolić-Ristanović, V. (2016) Restorative approach to conflict prevention and transformation in multiethnic communities in Serbia, 9th International Conference of the European Forum for Restorative Justice 'Realising Restorative Justice: Human Rights and Personal Realities', Leiden, Holandija, 22-24 June 2016, Book of abstracts, p. 79, http://www.euforumrj.org/wp-content/uploads/2016/06/Booklet_LEIDEN2016-conference_FINAL.pdf **M-34 (0.5 бодова)**

- 3.6. **Ćopić, S., Nikolić-Ristanović, V., Nikolić, J.** (2016) Introducing restorative justice into the prison settings in Serbia, 9th International Conference of the European Forum for Restorative Justice 'Realising Restorative Justice: Human Rights and Personal Realities', Leiden, Holandija, 22-24 June 2016, Book of abstracts, p. 103, a http://www.euforumrj.org/wp-content/uploads/2016/06/Booklet_LEIDEN2016-conference_FINAL.pdf **M-34 (0.5 бодова)**
- 3.7. **Ћопић, С.** (2016) Виктимизација малолетних лица у Србији: Резултати међународне анкете самопријављивањем, Седма годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Безбедност и виктимизација: Изазови друштвеног реаговања и заштите жртава*, међународни научни скуп, Београд, Србија, 24-25. новембар 2016., књига апстраката стр, 36-37. Доступно на: <http://vds.org.rs/File/KnjigaApstrakata2016.pdf> **M-34 (0.5 бодова)**
- 3.8. **Ћопић, С.** (2017) Унапређење положаја жртава у Србији: На емпиријским доказима заснована залагања Виктимолошког друштва Србије за измене закона и праксе, ВИИИ годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Жртве између безбедности, људских права и правде: локални и глобални контекст*, Београд, 30. новембар и 1. децембар 2017. године, књига апстраката, стр. 11-12. Доступно на: <http://www.vds.rs/File/KnjigaApstrakata2017Final.pdf> **M-34 (0.5 бодова)**
- 3.9. **Ћопић, С., Николић, Ј.** (2017) Службе за жртве у Србији: Резултати истраживања, VIII годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Жртве између безбедности, људских права и правде: локални и глобални контекст*, Београд, 30. новембар и 1. децембар 2017., књига апстраката, стр. 37-38. Доступно на: <http://www.vds.rs/File/KnjigaApstrakata2017Final.pdf> **M-34 (0.5 бодова)**
- 3.10. **Ćopić, S.** (2017) Justice and security in the intercultural settings: Lessons learnt from the EU funded FP7 research project ALTERNATIVE, *International conference of MARGIN Project, 'Tackle Insecurity in Marginalized Areas'*, plenarno izlaganje po pozivu, Budapest, Hungary, 3-5. april 2017. **M-34 (0.5 бодова)**
- 3.11. **Ćopić, S., Stevković, Lj.** (2017) Phenomenological Characteristics of Self-Reported Juvenile Delinquency in Serbia, *XVII Annual Conference of the European Society of Criminology Challenging 'Crime' and 'Crime Control' in Contemporary Europe*, Cardiff, Wales, UK, 13-16. septembar 2017. Book of abstracts, pp. 153-154. <https://www.esc-eurocrim.org/images/esc/files/Cardiff/Book-of-abstracts---EuroCrim2017.pdf> **M-34 (0.5 бодова)**
- 3.12. **Ćopić, S., Nikolić-Ristanović, V.** (2018) Victim Support in the Western Balkan Countries: A Comparative Perspective, *18th Annual Conference of the European Society of Criminology Crimes Against Humans and Crimes Against Humanity*, Organizator: European Society of Criminology, Sarajevo, 29.08.-1.09.2018. Book of abstracts, pp. 76. https://www.esc-eurocrim.org/images/esc/files/Abstracts_Sarajevo_2018.pdf **M-34 (0.5 бодова)**

- 3.13. Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S., (2018) Development of Victimology and the Victims' Rights Movement in Serbia, *18th Annual Conference of the European Society of Criminology Crimes Against Humans and Crimes Against Humanity*, Organizer: European Society of Criminology, Sarajevo, 29.08.-1.09.2018. Book of abstracts, pp. 417. https://www.esc-eurocrim.org/images/esc/files/Abstracts_Sarajevo_2018.pdf M-34 (0.5)
- 3.14. Čopić, S. (2018) Collecting Data on Crime and Criminal Justice for the European Sourcebook: Experience of Serbia, *18th Annual Conference of the European Society of Criminology Crimes Against Humans and Crimes Against Humanity*, Organizer: European Society of Criminology, Sarajevo, 29.08.-1.09.2018. Book of abstracts, pp. 426. https://www.esc-eurocrim.org/images/esc/files/Abstracts_Sarajevo_2018.pdf M-34 (0.5 бодова)
- 3.15. Ћопић, С. (2018) Развој законодавног оквира за заштиту жена од насиља у Србији, *IX годишња конференција Виктимолошког друштва Србије Нови и стари облици виктимизације: Иззови за виктимолошку теорију и праксу*. Организатор: Виктимолошко друштво Србије. Београд, 29.-30.11.2018. Књига апстраката стр. 17-18. Доступно на: http://www.vds.rs/File/DevetaGKVDS_KnjigaApstrakata.pdf M-34 (0.5 бодова)
- 3.16. Николић-Ристановић, В., Ћопић, С., Николић, Ј., Шаћири, Б. (2018) Компаративна анализа система подршке жртвама у изабраним државама Балкана, *IX годишња конференција Виктимолошког друштва Србије Нови и стари облици виктимизације: Иззови за виктимолошку теорију и праксу*. Организатор: Виктимолошко друштво Србије. Београд, 29.-30.11.2018. Књига апстраката стр. 22-23. Доступно на: http://www.vds.rs/File/DevetaGKVDS_KnjigaApstrakata.pdf M-34 (0.5 бодова)
- 3.17. Ћопић, С., Илић, С., Шаћири, Б. (2018) Насиље над Ромкињама у породици и партнерским односима у Србији: Резултати истраживања, *IX годишња конференција Виктимолошког друштва Србије Нови и стари облици виктимизације: Иззови за виктимолошку теорију и праксу*. Организатор: Виктимолошко друштво Србије. Београд, 29.-30.11.2018. Књига апстраката стр. 30-31. Доступно на: http://www.vds.rs/File/DevetaGKVDS_KnjigaApstrakata.pdf M-34 (0.5 бодова)
- 3.18. Ћопић, С. (2018) Примена ресторативних приступа у реаговању на малолетничку делинквенцију, Уводно излагање на округлом столу *Друштвени одговори на делинквенцију и виктимизацију малолетника у Србији: Ка на истраживању заснованим променама, IX годишња конференција Виктимолошког друштва Србије Нови и стари облици виктимизације: Иззови за виктимолошку теорију и праксу*. Организатор: Виктимолошко друштво Србије. Београд, 29.-30.11.2018. Књига апстраката стр. 52. Доступно на: http://www.vds.rs/File/DevetaGKVDS_KnjigaApstrakata.pdf M-34 (0.5 бодова)
- 3.19. Čopić, S., Nikolić-Ristanović, V., Stevković, Lj. (2019) Attitudes of students in Serbia towards punitiveness: The impact of gender and victimization experience, *19th Annual Conference of the European Society of Criminology "Convergent roads, bridges and new pathways in criminology"*, Gent, Belgija, 18-21.09.2019., Book of

abstracts, p. 329, https://ff2c65c5-2ae5-47f3-bf99-45ee5ed8ca36.filesusr.com/ugd/da07ac_2d1d13c05f4546308c2a028dad473ad6.pdf,
М-34 (0.5 бодова)

3.20. Ђопић, С., Шаћири, Б. (2019) Ставови стручњака и стручњакиња у Србији о родној равноправности и родно заснованом насиљу, 10. годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Виктимизација и различитост: Ка холистичком приступу виктимологији и правима жртава*, Организатор: Виктимолошко друштво Србије. Београд, Србија, 28-29.11.2019., Књига апстраката, стр. 31-32, доступно на http://www.vds.rs/File/DesetaGKVDS_KnjigaApstrakata.pdf, М-34 (0.5 бодова)

3.21. Ђопић, С. (2020) Утицај пандемије COVID-19 и мера за спречавање ширења вируса на старије особе, *Онлине конференција Виктимолошког друштва Србије COVID-19 на Балкану: обрасци виктимизације и права жртава*, Организатор: Виктимолошко друштво Србије. 26-27. новембар 2020. године, књига апстраката, стр. 11-12, доступно на http://www.vds.rs/File/Knjiga_apstrakata_2020Eng.pdf М-34 (0.5 бодова)

Хетероцитата: 1

4. Монографије и поглавља у књигама националног значаја (М40)

4.1. Ђопић, С. (2016) Делинквентно понашање малолетних лица: обим и структура, У: В. Николић-Ристановић, (ур.) *Делинквенција и виктимизација малолетних лица у Србији: Резултати Међународне анкете самопријављивањем делинквенције*. Београд: Прометеј: 23-48. ISBN 978-86-87971-73-8. COBISS.SR-ID 224007692.
<http://www.vds.rs/File/KnjigaDelinkvencijaIviktimizacijaMaloletnih.pdf> М-44 (3 бода)

Хетероцитата: 5

4.2. Ђопић, С. (2016) Виктимизација малолетних лица: обим и структура, У: В. Николић-Ристановић, (ур.) *Делинквенција и виктимизација малолетних лица у Србији: Резултати Међународне анкете самопријављивањем делинквенције*. Београд: Прометеј, 55-67. ISBN 978-86-87971-73-8. COBISS.SR-ID 224007692.
<http://www.vds.rs/File/KnjigaDelinkvencijaIviktimizacijaMaloletnih.pdf> М-44 (3 бода)

4.3. Николић-Ристановић, В., Ђопић, С., Николић, Ј., Шаћири, Б. (2018) *Подршка жртвама у изабраним државама Балкана: Компаративна перспектива*. Београд: Виктимолошко друштво Србије и ИГП „Прометеј“, Београд, 94 стр. ISBN 978-86-87971-83-7, COBISS.SR-ID 268036876.
<http://www.vds.rs/File/PodrZrtvUIzabranimDrzBalkanaKompPersp.pdf> М-42 (7 бодова – 5,83)

Хетероцитата: 1

4.4. Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S., Stevković, Lj. (2019) Attitudes of Students in Serbia Towards Lesbians and Gay Men: the Research Results, in: L. Čičkarić, Z. Mršević (eds.) *Contemporary Issues and Perspectives on Gender Research*. Belgrade:

5. Чланци у часописима националног значаја(М50)

- 5.1. **Ћопић, Сања, Ћопић, Слободан** (2018) Заштита права миграната у Србији: Од хуманитарног збрињавања ка интеграцији и социјалној инклузији, *Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања*, 2: стр.7-27, UDK: 342.7:314.151.3(497.11) 364-787-054.73(497.11) 316.45-054.73(497.11). М-52 (1.5 бод)

Хетероцитата: 5

- 5.2. **Ћопић, С., Николић-Ристановић, В.** (2018) Подизање свести осуђених лица о ресторативној правди и правима жртава: Пример програма спроведеног у затвору за жене у Србији, *Темида*, 3, Вол. 21, бр. 3, стр. 385–410, DOI:10.2298/TEM1803385C, М-51 (3 бода)

Хетероцитата: 3

- 5.3. **Ћопић, С.** (2019) Развој законодавног оквира за заштиту жена жртава насиља у Србији, *Темида*, Вол. 22, бр. 2, стр. 143-168, ISSN 1450-6637, DOI: <https://doi.org/10.2298/TEM1902143C>, М-51 (3 бода)

Хетероцитата: 10

- 5.4. **Ћопић, Сања, Ћопић, Слободан** (2019) Деца мигрант и избеглице без пратње у Србији: Стандарди поступања и ниво поштовања њихових права, *Зборник Института за криминолошка и социолошка истражовања*, Вол. XXXVIII, бр. 2, стр. 49-72, ISSN 0350-2694, М-52 (1.5 бод).

Хетероцитата: 3

- 5.5. **Ћопић, С., Шаћири, Б.** (2020) Ставови стручњака и стручњакиња у Србији о родној равноправности и родно заснованом насиљу: Резултати истраживања, *Темида*, вол. 23, бр. 2, стр. 169-201. DOI: <https://doi.org/10.2298/TEM2002169C>. М-52 (1.5 бод)

Хетероцитата: 2

6. Скупови националног значаја (М60)

- 6.1. **Ћопић, С.** (2018) Алтернативне кривичне санкције и мере за пунолетне учиниоце кривичних дела у Србији, у: С. Бејатовић (ур.) *Организација правосуђа и ефикасности судске заштите (Европски стандарди и стање у Србији) – Кривичноправни аспект*, Београд: Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и INTERMEX-Beograd: 211-230. М-63 (0.5 бодова)

Хетероцитата: 3

- 6.2. **Ћопић, С.** (2020) Кривичноправна заштита жртава сексуалног насиља у Србији. У: С. Бејатовић, В. Турањанин (ур.) *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, норма и пракса)*, Београд: Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, Intermex-Beograd: 191-211. М-63 (0.5 бодова)

7. Уређивање књига и зборника (M40)

- 7.1. Николић-Ристановић, В., Ћопић, С. (ур.) (2017) *Виктимолошко друштво Србије: 20 година залагања за права свих жртава*. Београд: Прометеј. Стр. 225, ISBN 978-86-87971-80-6, COBISS.SR-ID 250696460.
<https://vds.rs/File/VDS20GodinaZalaganjaZaPrava.pdf> М-49 (1 бод)
Хетероцитата: 2

8. Креирање и анализа ефеката јавне политике (M120)

- 8.1. Ћопић, С., чланица Радне групу за израду Нацрта *Националне стратегије о процесуирању ратних злочина*, коју је Влада РС усвојиола 20. фебруара 2016. године, „Службени гласник РС“, бр. 19/2016. М-123 (1 бод)

9. Уређивање часописа (главна и одговорна уредница)

- 9.1. Главна и одговорна уредница научног часописа *Темида* (M51), ISSN 1450-6637, 2019. М-29b (1 бод)
9.2. Главна и одговорна уредница научног часописа *Темида* (M52), ISSN 1450-6637, 2020. М-29b (1 бод)

Остало (некатегорисани радови)

1. Водич за заштиту жена од родно засноване дискриминације и повреда права у области рада и запошљавања (2020), Београд: Виктимолошко друштво Србије (http://www.vds.rs/File/VodicKaoKnjiga_2020.pdf).
2. Водич кроз поступке за заштиту права жртава родно засноване дискриминације и насиља пред независним телима у Србији (2019), Београд: Виктимолошко друштво Србије (<http://www.vds.rs/File/VodicKrozPostupke.pdf>).
3. Водич за жртве кроз кривичноправни систем Србије (2018), Београд: Виктимолошко друштво Србије (<http://www.vds.rs/File/VodicZaKrivicnopravniSistem.pdf>).

**БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА ОБЈАВЉЕНИХ ОД РЕИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВИШИ
НАУЧНИ САРАДНИК³**

Период од 29. септембра 2021. до 25. фебруара 2026. године

1. Монографије и поглавља у књигама међународног значаја (M10)

1.1. Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S. (2021) Serbia: Victimology and Victim Protection, In: Meško, G., Sarik, E., Getoš Kalac, A.M. (eds.) *Mapping the Victimological Landscape of the Balkans*. Berlin: Max Plank Institute, Duncker & Humblot, Volume BC 4: str. 445-488. ISBN 978-3-86113-279-0 (Max Planck Institute) ISBN 978-3-428-15993-2 (Duncker & Humblot) ISBN 978-953-270-136-4 (Zagreb Faculty of Law). М-14 (5 бодова)

1.2. Čopić, S., Dokmanović, M. (2022) A snapshot of illicit firearm-trafficking and gun violence in Serbia, In: Duquet, N. (ed.) *Pulling the trigger: gun violence in Europe*, Brussels: Flemish Peace Institute, str. 265-314, ISBN: 9789464074192, <https://vlaamsvredesinstituut.eu/wp-content/uploads/2022/10/TARGET-CountryReports-FPI-def.pdf> М-14 (5 бодова)

Хетероцитата: 2

1.3. Čopić, S. (2024) Female convicts and imprisonment in Serbia, In: Čopić, S., Batričević, A. (eds.) *Prison Environment: A Female Perspective*. Belgrade: Institute for Criminological and Sociological Research: 221-242. DOI: 10.47152/PrisonLIFE.D4.7_12 М-14 (5 бодова)

Хетероцитата: 3

2. Радови објављени у научним часописима међународног значаја (M20)

2.1. Batričević, A., Pavičević, O., Čopić, S., Miličević, M. (2023) Quality of Prison Life of Female Prisoners in Serbia: Key Challenges and Areas of Strength, *Revija za kriminalistiku in kriminologiju*, Vol. 74, No. 4, pp. 273-289. М-23 (4 бода - 3.33)

Хетероцитата: 13

2.2. Jovanović, S., Čopić, S. (2025) Strategies for the prevention and eradication of femicide: Legal, institutional and societal dimensions, challenges and perspectives. *Pravni zapisi*, Year XVI, no. 2, pp. 345–371. М-22 (5 бодова)

3. Радови у зборницима међународних скупова објављени у целини и у изводу (M30)

У целини:

3.1. Čopić, S. (2024) Women Crime in Serbia and Social Response. In M. Miličević, I. Stevanović, & Lj. Ilijić (Eds.), *Proceedings of the International Scientific Conference "Life in Prison: Criminological, Penological, Psychological, Sociological, Legal, Security, and Medical Issues"* (pp. 143–157). Institute of Criminological and

³Код референци је навођен број хетероцитата према Гоогле Сцхолар бази.

Sociological Research. <https://doi.org/10.47152/PrisonLIFE2024.08> M-31 (3.5 бода)(potvrda je u prilogu)
Хетероцитата: 1

- 3.2.Ćopić, S. (2025)Criminological and victimological characteristics of femicide in Serbia and social response. U: Macanović, N. (glavni i odgovorni ur.); Petrović, J. i G. Jovanić (ur.) *Žene u modernom društvu: izazovi i mogućnosti*, X međunarodna naučna konferencija „Društvene devijacije“, Zbornik radova / *Women in modern society: challenges and opportunities*, X international scientific conference „Social deviations“, Book of proceedings (str. 96-107). Banja Luka: Centar modernih znanja. M-33 (1 бод)

У ИЗВОДУ

- 3.3.Ćopić, S., Dokmanović, M. (2021) Firearm homicides in the family context in Serbia, The Stockholm Criminology Symposium 2021, online, 15-16 June 2021, *Program & Abstract*, The Swedish National Council for Crime Prevention (Brå), <https://www.criminologysymposium.com/download/18.1f8c9903175f8b2aa70dad8/1623348242227/SCS%20Program%202021.pdf>, p. 78. M-34 (0.5 бодова)
- 3.4.Nikolić-Ristanović, V., Ćopić, S., Luković Radaković, M. (2021) Sexual violence at universities: from survey to evidence - based policy change, EUROCRIM 2021 E-conference 21st Annual Conference of the European Society of Criminology *Criminology in a time of pandemic*, 8-10 September 2021 – online edition, https://www.esc-eurocrim.org/images/conferences/ESC_21_Conference_e-conference_2021_Book_of_Abstracts.pdf, p. 174. M-34 (0.5 бодова)
- 3.5.Nikolić-Ristanović, V., Ćopić, S., Nikolić, J., Burgund Isakov, A., Janković, I., Bodroža, B., Avramović, A. (2021) *Sexual violence at the universities in Serbia: raising awareness and developing innovative mechanisms of victim support - challenges and so far results*, Round table, 17 International Conference *Days of Applied Psychology* 2021 Psychology in the function of the well-being of the individual and society, Niš, Srbija, 24, i 25. septembar 2021. godine, online, book of abstracts https://dap.filfak.ni.ac.rs/documents/archive/abstracts/dpp_book_of_abstracts_2021.pdf, p. 15-16. M-34 (0.5бодова)
- 3.6.Николић-Ристановић, В., Ћопић, С., Луковић Радаковић, М. (2021) Сексуално насиље над студентима на факултетима у Србији, 11. годишња конференција Виктимолошког друштва Србије *Жртве и савремени друштвени контекст: Изазови и перспективе*, која се одржала онлине, 25. и 26. новембра 2021. године, књига апстраката<http://www.vds.rs/File/Knjiga%20apstrakata%202021%20final.pdf>, str. 14. M-34 (0.5бодова)
- 3.7.Nikolić-Ristanović, V., Ćopić, S., Nikolić, J. (2022) Towards gender-sensitive and victim-centered approach to sexual violence at the faculties in Serbia, World Society of Victimology Symposium *Victimisation in a digital world: Responding to and connecting with victims*, San Sebastian, Spain, 5-9.6.2022. M-34 (0.5бодова)

- 3.8. Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S. (2022) Victimisation survey on sexual violence against students at the faculties in Serbia, European Society of Criminology Conference Challenges and opportunities in a virtually and physically connected Europe: the need for criminology, Malaga, Spain, 21-24.9.2022., <https://eurocrim.secure-platform.com/spain2022/solicitations/8/sessiongallery/505> M-34(0.5 бодова)
- 3.9. Ћопић, С., Милићевић, М. Батрићевић, А., Павићевић, О. (2023) Квалитет затворског живота осуђених жена у Србији: прелиминарни налази истраживања. У: Исаковић, Љ., Ћопић, С., Јелић, М., Дрљан, Б. (ур.) *12. Међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас/12th International scientific conference Special education and rehabilitation today* (књига апстраката/Book of abstracts): 65-66, https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/2_Book%20of%20abstracts-2023.pdf, М-34 (0.5 бодова – 0.41)
- 3.10. Николић-Ристановић, В., Ћопић, С. (2023) Сексуално насиље на универзитетима у Србији: Ка превенцији сексуалног насиља и подршци жртвама заснованој на доказима, *XIIII годишња конференција Виктимолошког друштва Србије-ВДС Подршка жртвама и превенција виктимизације: Иззови и перспективе*, Књига апстраката, стр. 23. Београд: Виктимолошко друштво Србије. М-34 (0.5 бодова)
- 3.11. Čopić, S., Stevanović, I., Vujičić, N. (2024) Women in Prison in Serbia and the Quality of Prison Life, 24th Annual Conference of the European Society of Criminology "Criminology goes East" (11-14 September 2024), Book of abstracts, p. 104. https://www.eurocrim2024.com/_files/ugd/7a9c76_05daf3f550f74d969ec517f96f70662f.pdf, М-34 (0.5 бодова)
- 3.12. Vujičić, N., Stevanović, I., Čopić, S. (2024) The Quality of Prison Life in Serbia: Criminological and Penological Characteristic, 24th Annual Conference of the European Society of Criminology "Criminology goes East" (11-14 September 2024), Book of abstracts, p. 126. https://www.eurocrim2024.com/_files/ugd/7a9c76_05daf3f550f74d969ec517f96f70662f.pdf, М-34 (0.5 бодова)
- 3.13. Николић, Ј., Ћопић, С. (2024) Од идеје до реализације: 3. и 4. мај Дани сећања на жртве масовних убиства у Србији. У *Књига апстраката, XIV годишња конференција Виктимолошког друштва Србије Брига о жртвама и путеви ка опоравку* (28-29. новембар 2024.) (стр. 70-71). Виктимолошко друштво Србије. https://vds.rs/File/XIV%20Godisnj%20konferencija%20VDS%202024_Knjiga%20apstrakata.pdf М-34 (0.5 бодова)
- 3.14. Јовановић, С., Ћопић, С. (2025) Заштита од насиља у породици злоупотребом ватреног оружја и превенција фемицида: иззови и перспективе/Protection from Domestic Violence through the misuse of Firearms and Prevention of Femicide: Challenges and Perspectives. У: *XV годишња конференција Виктимолошког друштва Србије Савремене технологије и жртве: Ризици виктимизације и могућности за унапређење друштвених одговора* (Књига

апстраката)/ *XV Annual Conference of the Victimology Society of Serbia Modern technology and victims: Victimization risks and possibilities to improve social responses* (Book od abstracts) (стр. 68-70). Београд: Виктимолошко друштво Србије-ВДС.

https://vds.rs/File/XV%20Godisnj%20konferencija%20VDS%202025_Knjiga%20apstrakata.pdf **М-34 (0.5 бодова)**

- 3.15. Николић, Ј., **Ћопић, С.** (2025) Глас оних који се не чују: Мапирање потреба жртава након масовних виктимизација и инцидената злоупотребом ватреног оружја у Србији и ресурса за подршку/ *The Voice of the Unheard: Mapping the needs of victims in the aftermath of mass victimization and firearm-related incidents in Serbia and the available resources for victim support*. У: *XV годишња конференција Виктимолошког друштва Србије Савремене технологије и жртве: Ризици виктимизације и могућности за унапређење друштвених одговора* (Књига апстраката) / *XV Annual Conference of the Victimology Society of Serbia Modern technology and victims: Victimization risks and possibilities to improve social responses* (Book od abstracts) (стр. 52-54). Београд: Виктимолошко друштво Србије-ВДС. https://vds.rs/File/XV%20Godisnj%20konferencija%20VDS%202025_Knjiga%20apstrakata.pdf **М-34 (0.5 бодова)**

- 3.16. **Ћопић, С.** (2025) Restorative justice approaches to youth crime: Towards a positive youth justice system. In: M. Kovačević Lepojević & S. Kanjevac (Eds.) *33rd International Scientific Conference Educational Research and School Practice From Positive Youth Development to Positive Youth Justice* (Book of abstracts) (p. 14). Belgrade: Institute for Educational Research. **М-32 (1.5) (потврда је у прилогу)**

4. Монографије и поглавља у књигама националног значаја(М40)

- 4.3. Антонијевић, З., **Ћопић, С.** (2021) Марина Благојевић Хугхсон: Предводница, у: **Ћопић, С., Антонијевић, З.** (ур.) *Феминизам, активизам, политике: Производња знања на полупериферији - Зборник радова у част Марине Благојевић Хугхсон*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања: стр. 15-29. ISBN 978-86-80756-42-4. **М-45 (1.5 бод)**

- 4.1. Николић-Ристановић, В., **Ћопић, С.** (2022) *Сексуално насиље над студентима на факултетима у Србији*. Београд: Виктимолошко друштво Србије, ISBN 978-86-82414-00-1, <https://vds.rs/File/KnjigaSeksualnoNasiljeNadStud.pdf> **М-42 (7 бодова)**
Хетероцитата: 5

- 4.2. **Ћопић, С., Стевановић, И., Вујичић, Н.** (2024) *Квалитет живота у затворима у Србији: норма, пракса и мере унапређења*, Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања. https://www.iksi.ac.rs/izdanja/quality_of_life_in_prisons_in_serbia.pdf **М-42 (7 бодова)**
Хетероцитата: 10

- 4.3. **Ћопић, С., Богићевић, Д.** (2024) Малолетничка убиства у Београду: Криминолошке карактеристике и казнена политика. У М. Ковачевић, и С.

Топић (Ур.) *Делинквенција деце и малолетника: Превенција и друштвена реакција* (стр. 105-124). Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. М-45 (1.5 бод)

Хетероцитата: 1

- 4.4.Стевановић, И., Топић, С., Вујичић, Н. (2025) *Жене у затвору у Србији: Међународни стандарди, национално законодавство и квалитет живота*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања. https://www.iksi.ac.rs/izdanja/zene_u_zatvoru_u_srbiji.pdf М-42 (7 бодова)

Хетероцитата: 1

5. Чланци у часописима националног значаја (М50)

- 5.1.Топић, С., Луковић Радаковић, М. (2021) Сексуално насиље над студентима на факултетима: Преглед резултата досадашњих истраживања, *Темид*, вол. 24, бр. 3, стр.279-302, DOI: <https://doi.org/10.2298/TEM2103279CM> М-51 (3 бода)

Хетероцитата: 2

- 5.2.Топић, С. (2023) Снижавање старосне границе кривичне одговорности: вечита дилема?, *CRIMEN*, XIV, 3, стр. 235–247. М-51 (3 бода)

Хетероцитата: 8

- 5.3.Топић, С., Докмановић, М. (2023) Одговор државе на злоупотребу ватреног оружја у породичном контексту у Србији: политике, ефекти и изазови, *Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања*, Вол. 42, бр. 2-3: 41-59, DOI: [10.47152/ziksi2023033](https://doi.org/10.47152/ziksi2023033) М-52 (1.5 бод)

6. Скупови националног значаја (М60)

- 6.1.Богичевић, Д., Топић, С. (2025) Вештачка интелигенција као изазов и ресурс у борби против трговине људима. У: М. Шешум и Н. Јечменица (ур.) *Савремене методе процене и третмана у специјалној едукацији и рехабилитацији и примена асистивне технологије*, Национални научни скуп (Зборник радова) (стр. 141-149). Београд: Универзитет у Београду-Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. https://www.icf.fasper.bg.ac.rs/zbornici/20251229-el_ZBORNIK%20RADOVA_NACION. SKUP_2025.pdf М-63 (0.5 бодова)

7. Уређивање књига и зборника (М40)

- 7.1.Топић, С., Антонијевић, З. (ур.) (2021) *Феминизам, активизам, политике: Производња знања на полупериферији - Зборник радова у част Марине Благојевић Хугхсон*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања.

https://www.iksi.ac.rs/izdanja/feminizam_aktivizam_politike_2021.pdf М-49 (1 бод)

- 7.2.Исаковић, Љ., Топић, С., Јелић, М., Дрљан, Б. (2023) (ур.) *12. Међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас – Зборник резимеа*, Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/2_Book%20of%20abstracts-2023.pdf М-36 (1.5 бод)

7.3.Исаковић, Љ., Ћопић, С., Јелић, М., Дрљан, Б. (2023) (ур.) *12. Међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас – Зборник радова*, Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/Proceedings_2023.pdf **М-36 (1.5 бод)**

7.4.Ћопић, С., Batrićević, А. (2024) (eds.) *Prison Environment: A Female Perspective*. Belgrade: Institute for Criminological and Sociological Research. https://www.iksi.ac.rs/izdanja/pl_female_perspective.pdf **М-18 (2 бода)**

7.5.Ковачевић, М., Ћопић, С. (Ур.) (2024) *Делинквенција деце и малолетника: Превенција и друштвена реакција*. Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/nacionalni-skup-doc/20250113-1-Tematski_zbornik-prevencija.pdf **М-49 (1 бод)**

Хетероцитата: 1

8. Креирање и анализа ефеката јавне политике(М120)

8.1.Ћопић, С., Стевановић, И., Вујичић, Н., Стевановић, А. (2023) *Квалитет затворског живота у Републици Србији* (експертски извештај), Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања, https://www.iksi.ac.rs/izdanja/ekspertski_izvestaj_kvalitet_zatvorskog_zivota_rs.pdf, **М-123 (1 бод)**(одлука је у прилогу)

Хетероцитата: 3

8.2.Милићевић, М., Илијић, Љ., Павићевић, О., Стевановић, И., Међедовић, Ј., Батрићевић, А., Вујичић, Н., Дрндаревић, Н., Стевановић, А., & Ћопић, С. (2025). *Студија и анализа квалитета затворског живота: Импликације за јавне политике и институционално унапређење*. Институт за криминолошка и социолошка истраживања **М-123 (1 бод)** (одлука је у прилогу)

9. Уређивање часописа (главна и одговорна уредница)

9.1.Главна и одговорна уредница научног часописа *Темида* (М51), ISSN1450-6637, 2021. **М-296 (1 бод)**

9.2.Главна и одговорна уредница научног часописа *Темида* (М24), ISSN1450-6637, 2022. **М-296 (1 бод)**

9.3.Главна и одговорна уредница научног часописа *Темида* (М24), ISSN1450-6637, 2023. **М-296 (1 бод)**

9.4.Главна и одговорна уредница научног часописа *Темида* (М24), ISSN1450-6637, 2024. **М-296 (1 бод)**

9.5.Главна и одговорна уредница научног часописа *Темида* (М23), часопис на листи: Међународни часописи домаћих издавача реферисани у WOS - JCR, ISSN1450-6637, 2025. **М-29а (1.5 бод)**

Остало (некатегорисани радови)

1. Милићевић, М., Илијић, Љ., Павићевић, О., Ћопић, С., Стевановић, И., Вујичић, Н., Међедовић, Ј., Дрндаревић, Н., Батрићевић, А., & Стевановић, А. (2024) *Препоруке за унапређење квалитета затворског живота у Србији: PrisonLIFE*

projekat. Институт за криминолошка и социолошка
истраживања <https://doi.org/10.47152/PrisonLIFE.Preporuke2024>.

4. КВАНТИФИКАЦИЈА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА КАНДИДАТА

Врста резултата	Вредност резултата	Укупан број резултата (укупан број резултата који подлежу нормирању)	Укупан број бодова (укупан број бодова након нормирања)
M13	7	3	18,66
M14	5	6	30
M18	2	1	2
M22	5	1	5
M23	4	1	3,33
M24	4	1	4
M31	3.5	3	10,5
M32	1.5	1	1,5
M33	1	3	3
M34	0.5	30	14,91
M36	1.5	2	3
M42	7	4	26,83
M44	3	2	6
M45	1.5	3	4,5
M49	1	3	3
M51	3	4	12
M52	1.5	4	6
M63	0.5	3	1,5
M123	1	3	3
M29a	1.5	1	1,5
M29b	1.5	6	9
УКУПНО		85	169,23

Поређење са минималним квантитативним условима за избор у тражено научно звање

Диференцијалну услов за оцењивани период за избор у научно звање: научни саветник	Неопходно	Остварени нормирани број бодова
Укупно	70	169,23
Обавезни 1 M10+M20+M31+M32+M33+M41+M42+M43+M44+M45+ M51+M52+M53+M54+M61	54	133,32
Обавезни 2 M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31+M41+ M42	40	98,32

6. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Анализа научног и стручног рада кандидаткиње проф. др Сање Ћопић показује тематску разноврсност њеног теоријског интересовања, посебно у области криминологије, виктимологије и кривичног (материјалног, процесног и извршног) права, с посебним фокусом на малолетничко кривично право и теоријско уобличавање и презентовање домаћој научној и стручној јавности концепта ресторативне правде. Резултати остварени у четири кључна домена научноистраживачког рада, али и шире од тога, показују висок степен тематске конзистентности, методолошке утемељености и практичне релевантности научног доприноса проф. др Ћопић. Укупно и свеобухватно ангажовање и рад кандидаткиње на пољу научних истраживања показује истрајност и систематичност у њеном досадашњем раду и самосталност аутентично профилисане научне раднице и ауторке. Она, наиме, своја истраживања заснива на научним методама, али јасно изражава и свој став у погледу предмета истраживања, те у интерпретацији добијених научних резултата показује висок степен компетентности, креативности, научне објективности и способности да утиче на друштвене токове и јавне политике. Када је у питању допринос академској и широј заједници, истиче се ангажовање кандидаткиње на залагању за реформе законодавства и праксе, како кроз истраживачки рад, посебно акциона истраживања, тако и кроз учешће у раду радних група за израду предлога измена и допуна закона и израду стратешких докумената, као и група за праћење примене стратешких докумената и приступних преговора Србије Европској унији. То говори о способности кандидаткиње да успешно повезује теорију, праксу и, што је врло значајно, јавне политике, те да предлоге законских и стратешких решења заснива на налазима теоријских и емпиријских истраживања у којима је учествовала.

Кандидаткиња је у посматраном периоду објавила у домаћим и иностраним публикацијама запажен број тематски богатих и различитих радова. Др Ћопић користи научни стил интерпретације који је приступачан, читљив и разумљив не само научној и стручној, већ и широј јавности. О квалитету научноистраживачког рада говори и углед и утицајност публикација у којима су објављени радови кандидаткиње, као и цитираност радова кандидаткиње у посматраном периоду.

Комисија истиче учешће др Ћопић на бројим научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, на којима је презентovala резултате махом емпиријских истраживања у чијој реализацији је учествовала, дајући допринос размени научних информација, а уједно је остваривала контакте са истраживачима из иностранства и успостављала међународну сарадњу. О квалитету истраживачког рада кандидаткиње говори и међународна сарадња која је остварена кроз учешће у значајним европским истраживачким пројектима, укључујући две COST акције, које управо имају за циљ размену знања и искуства у европском истраживачком простору.

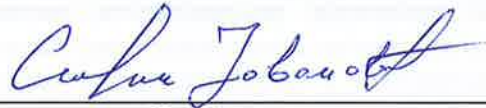
Значајан допринос кандидаткиња је дала преношењу знања о темама које су у фокусу њеног истраживачког интересовања, те развоју научног подмлатка.

Имајући у виду квалитет, оригиналност, бројност и утицајност радова проф. др Сање Ћопић, као и све квалитативне показатеље њеног рада у посматраном периоду, те да укупан број бодова приликом вредновања износи **169,23** са одговарајућом структуром према критеријумима за избор у звање научни саветник (**Обавезни 1 – 133,32 и**

Обавезни2 – 98,32), Комисија сматра да кандидаткиња испуњава услове у свим потребним, посматраним категоријама и аспектима научног рада, за избор у звање научни саветник.

Комисија има задовољство да Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета Унион предложи избор **проф. др Сање Топић** у звање **научни саветник**.

У Београду, 16. априла 2026. године

Проф. др Слађана Јовановић
редовни професор Правног факултета Универзитета Унион
председница комисије

Violeta Besirevic

Проф. др Виолета Беширевић
редовни професор Правног факултета Универзитета Унион
чланица комисије

др Ивана Стевановић
научни саветник у Институту за криминолошка и социолошка истраживања у
Београду
чланица комисије